

Največji slovenski dnevnik
v Zdrženih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 52. — ŠTEV. 52.

NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 4, 1925. — SREDA, 4. MARCA 1925.

VOLUME XXXIII — LETNIK XXXIII.

VARNOSTNA POGODBA PORAŽENA V ANGLIJI

Chamberlaina je porazila večina kabineta, ki daje prednost medsebojni ideji. — Medsebojni varnosti dogovor naj bi vključeval tudi Nemčijo. Ta položaj je prisilil ministra za zunanje zadeve, da je izpremenil fronto.

Poroča John Balderston.

LONDON, Anglija, 3. marca. — Obupno, a izgubljeno kampanjo je vodil minister za zunanje zadeve, Austen Chamberlain v prilog angleškega jamčenja varnosti Francije.

Cele tedne, kot obrazloženo v prejšnjih brzojavkah, je zastopal Chamberlain pro-francoske nazore proti odločni opoziciji Winston Churchilla, finančnega ministra; Amery-ja, kolonialnega ministra ter drugih ministrov. Sedaj je mogoče definitivno ugotoviti, da je Chamberlainova politika poražena.

Tekom zadnjih par dni so se pojavili v listih članki, ki nosijo vse znake, da so prišli iz zunanje urada in v katerih se je povdarjalo potrebo, v interesu evropskega miru, sklenitve varnostnega dogovora med Anglijo, Francijo in Belgijo.

V kabinetu samem pa so bili predlogi Chamberlaina odločno poraženi. Sedanjo stališče večine kabineta se zavzema za medsebojni varnostni dogovor, vključno Nemčijo in jamstva za zapadne meje Nemčije v nič manjši meri kot jamstva za zapadne meje Francije in Belgije.

Vsled tega stališča je Chamberlain v zadnjih par dneh izpremenil fronto. Mesto da se zavzema za angleško-francoski-belgijski dogovor, ki naj bi sprejem protokola Lige narodov v sedanji obliki nemogoč.

Vspričo tega dejstva je naklonjen Chamberlain osebno angleško-francoskemu varnostnemu dogovoru.

Ministrski predsednik je baje pripisoval nekaj dni temu pismu veliko važnost. Pozneje pa je izvedel, da so nazori Chamberlaina osebni in vsled tega neobvezni.

Imel svoj lastni namen, predlaga sedaj, da naj pomenja ta dogovor le uvodni korak k dogovoru, katerega naj bi se pozneje sklenilo z Nemčijo. Zahteva tudi, da naj bi ne bil tak dogovor obvezen za nobeno vladno, temveč da naj bi le angleški, francoski in belgijski generalni štab razpravljali o možni skupni vojaški akciji, kot so že storili pred izbruhom svetovne vojne.

Opozicija proti temu načrtu bi bila najbrž preveč močna, da bi je bilo mogoče premagati, posebno izga ugotovil ministrskega predsednika Herriota, ki pomenjajo, da zavrača Francija katerikoli varnostni dogovor, ki bi ne vključeval Poljakov, Čehoslovakov in Rumuncev.

Chamberlain je pisal pred tremi tedni Herriotu privatno pismo, v katerem se je glasilo:

Vsled opozicije dominijev je postal angleški

Sestra usmrtila brata vikarja.

Umorila je brata, da ga odreši bolečin. — Zločin je povzročil v okolici veliko senzacijo.

LEICESTER, Anglija, 2. marca. — V vikarijatu Hungerton v Leicestershire se je završila večeraj zjutraj senzacionalna tragedija. Vikar William Bettison se je napotil večeraj zjutraj, po božji službi in obhajilu v svoje župnišče. Nato je šel v svojo študijsko sobo. Kmalu je počil v tej sobi strel. Miss Bettison, sestra vikarja, ki je bila poleg kuharice edina prebivalka hiše, je pohitela

v sobo. Našla je brata, z rano v glavi, ležečega na tleh. Poleg nje je ležala puška. Ker ne obstaja nobena direktna telefonska zveza, se je napotila Miss Betty na pošto in telefonirala od tam po zdravnika, ki stanuje štiri milje od tam. Nato se je vrnila v farovž in v sobo brata, v katero ni pustila nikogar.

Kmalu nato je padel v študijski sobi nadaljni strel. Iz sobe je stopila Miss Bettison.

Vprašala sem ga, — je rekla, — če bo ostal živ, a nisem dobila nobenega odgovora. Videla sem, da umira in da tpi velike bolečine. Nato sem ga ustrelila, da ga odrešim bolečin.

Miss Bettison je bila aretirana. Zdravniška preiskava je dognala, da je Miss Bettison blazna in takoj nato so jo prevedli v umorno bolnico.

Roman švicarske pustolovke.

Pustolovka iz Švice je morala romati v ječo ter bo nato deportirana. Nina Jaeger je izjavila, da bo še nadalje uganjala pustolovstva. — Nina je ženska, ki je očividno rojena za sleparije.

Mednarodna pustolovka, Nina Jaeger, ki je bila obsojena na temeljno obdolžitve, da je izvajala denar pod napačnimi pretvezami, na leto dni in dva meseca ječe v Auburn jetnišnici, je odšla tamkaj, ne da bi pojasnila skrivnosti svojega pokolenja in svojega prejšnjega življenja. Niti malo ni razočarana, ker je bila njena pustolovska kariera na tak način zaključena v metropoli.

Kazen smatra za odpočitek, kot čas miru po prestanih naporih v preteklosti. Če bo vstajala pri svojih dosedanjih sklepih, ne bo njeno bivanje v ječi izboljšalo njene značaja, kajti izjavila je, da se bo lotila svojega starega pustolovstva, kakor hitro se bodo odprla pred njo jetniška vrata.

— Ko bom prišla ven, — je rekla, — bom delala igranje, a s to razliko, da bom sprejela drugo ime.

Če bo zmagal sodnik Manuso, ki je obsodil sleparko, bo Nina po odsluženju svoje kazni deportirana v svojo domačo deželo, Švico in ko je izvedela, da ji preti deportacija, je izjavila, da bi rajše izvršila samomor kot pa da bi se pustila odvesti nazaj v Evropo.

Miss Mabel Sprague, probacijska uradnica, je izjavila:

— Nina se boji deportacije bolj kot pa ječe. Pripovedovala mi je pogosto, kako je bila aretirana v Nemčiji, ker je bila osumljena špijonaže in o svojem bivanju v neki francoski ječi, kmalu po izbruhu vojne. Poznala je grozote vojne ter jih znala nazorno slikati. Objave glede njenih špijonažnih poskusov so napotile Nino k izselitvi v Združene države, kamor je dospela leta 1922. Radi svojega poznavanja jezikov je dobila službo pri Travelers Aid Society kot tolmačica ter svetovalka inozemcev. V tej svoji lastnosti je izkoriščala potnike pri kupovanju železniških listkov in tako dalje. Ko so pričele prihajati v glavni stan družbe pritožbe, je bila kratkoma odpuščena. Nato se je obrnila Nina na gospodarja, pri katerem je stanovala ter izjavila iz njega tri tisoč dolarjev. Ni znano, kako se ji je posrečilo storiti to.

Tekom preiskave glede njene prejšnjega življenja je čula policija o divjih vzporeditvah v njenem stanovanju, a gotovo priče so izpovedale, da niso bili to nikaki bakhanali, temveč da so gostje poslušali radio ter pili kavo in jedli slaščice.

Glede svojega izvora je izjavila Nina, da prihaja iz odlične švicarske družine, da je ena njenih sester odlična zdravnica v Švici in nadaljna sestra žena visokega uradnika.

Kardinal O'Connell navdušeno sprejet.

RIM, Italija, 3. marca. — Danes popoldne se je pripeljal v avtomobilu iz Napolja ameriški kardinal O'Connell. Spremljal ga je bostonski Monsignor M. I. Splaine. Rimsko prebivalstvo je kardinala navdušeno sprejelo ter je ob tej priliki živahno nazdravljalo Ameriki.

NAGRADA ZA VELIKO UDELEŽBO

Lanski predsedniški volitev se je udeležilo procentualno največ volilcev v državi Wyoming. Skoro vsak volilec je storil svojo dolžnost ter oddal svoj glas za tega ali onega kandidata. V znak priznanja je dobila država od Collier & Company v Cheyenne lep kip, ki predstavlja ameriškega orla, stoječega na volilni skrinjici.

Prohibicionisti so izgubili bitko.

Obstrukcija v senatu je ubila odredbo, ki namestila ustanoviti neodvisen prohibicijski urad. Polna galerija je poslušala debato.

WASHINGTON, D. C., 3. marca. — Prvi resnični poraz, katerega je doživela Antisalonka Liga izza uveljavljanja osemnajstega amandmana in Volsteadove postave je prišel včeraj v senatu, ko je bila predloga Cramtona razsekana na drobne kosce ter pokopana, vsaj za sedanje zasedanje.

To je odredba, katero je podpirala Antisalonka Liga in s katero naj bi se izpremenilo sedanji status prohibicijskega urada. Prohibicijski urad, ki je dosedaj privesek carinskega urada, naj bi postal samostojen urad. Kontrola razpečevanja industrijskega alkohola naj bi se poverilo prohibicijskemu ravnatelju mesto carinskemu uradniku.

Protest izdelovalcev parfumov ter sličnih proizvodov je bil odgovoren za poraz predloge, a postopanje v senatu je bilo ustavljeno vsled obstrukcijskih taktik številnih senatorjev.

Galerije so bile natlačene polne. Vsaka prohibicijska organizacija je bila zastopana, kajti vse so hotele biti priča zmage Antisalonke Lige, ki je izjavljala, da bi Cramtonova predloga zamašila vrzeli ter dejanski izvedla prohibicije. Mesto tega pa so bile te organizacije priča neprijetnega prizora, ko je senator Sterling iz North Dakote po treh urah napadov izjavil, da bo umaknil celo predlogo z izjemo ene sekeje, ki določa, da se stavi prohibicijske agente v civilno službo.

Tudi ta odredba pa je bila končno zavrnjena in ker ima senat le še en dan časa, je seveda pokopana.

Ta dogodek je bil precej viharjen. Že več let ni doživela prohibicija takega poraza kot je bil ta. Senator Bruce je objavil, da ni niti enega njegovih znancev, ki so serviraliv časih mokrete svojim gostom vino in cocktala, ki bi tudi sedaj ne delal istega.

Govoril je o sodnikih, ki obsojajo ljudi na zaporne kazni radi kršenja prohibicije ter gredo na to sami v gotov lokal, kjer dobe zaželeno pijačo. Nato se je seveda tudi razpravljalo o senatorjih, ki so glasovali za sušo, a še vedno pijejo.

Družinska tragedija.

Zdravnik je zastrupil svojo lastno bolno hčerko ter skušal nato izvršiti samomor.

DENVER, Colo., 1. marca. — Kakor hitro je spoznal, da je bil strup, katerega je dal svoji ohrumljeni hčerki, uspešen, je skušal dr. H. Blazer, star (no in šestdeset let, izvršiti samomor ter se nahajati v bolnici, kjer čaka smrti. Policija si na vse mogoče načine prizadeva, da bi rešila njegovo življenje, da ga bo lahko mogoče pozvati na odgovornost za dejanje, katero je smatral za usmiljeno.

Preiskovalci so izjavili, da je dal dr. Blazer strupa svoji hčerki, dva in trideset let stari Hazel Blazer, ki je bila kronična invalidinja, da prepreči možnost, da bi postala predmet javne dobrotelosti v slučaju, da bi on ne mogel več skrbeti zanjo. Po zastrupljenju je vpriporil tri pokuse, da izvrši samomor, so dostavili preiskovalci ter izjavili, da so našli njegovo poslanico, katero je najbrž spisal pred svojim prvim samomorilnim poskusom.

Izmučen sem ter v velikem strahu, da bi bil nasenkrat odpuščen in da bi pustil Hazel samo. Ne plačaje pogrebniške več kot sto dolarjev za krsto in potrebno službo za nju oba. Pred več leti sem sklenil ne zapustiti je, da bi postala breme kakkega drugega. Ona je breme, neglede na to, da jo ljubimo.

Pivo in tobak se bosta podražila v Nemčiji.

BERLIN, Nemčija, 3. marca. — Finančni minister je izdelal novo davčno predlogo, ki določa plošno povišanje davkov na pivo in tobak.

Minister je izjavil, da bo mogoče v tekočem in prihodnjem letu smatrati državne finance kot varne, da pa ne preostaja nič drugega kot povišati indirektna davka, da se ohrani ravnotežje v proračunu.

Vsled tega se predlaga podvojitve davka na pivo. Davek na tobak in smodke naj se poviša za 20 do 25 odstotkov v prodaji na drobno, davek na cigarete in fino rezani tobak za 40 do 50 odstotkov in davek na nuhalni tobak za deset do 15 odstotkov.

Da se zavaruje domače proizvajalce tobaka, naj se poviša uvožno carino od trideset na osemdeset mark za surovi importirani tobak.

KONEC ROMANTIČNE SENATORJEVE KARIJERE

V starosti šest in osemdesetih let je umrl prejšnji senator Združenih držav, Clark na pljučnici. — Njegovo premoženje cenijo na \$75,000,000. — Bil je voznik, rudar, trgovec in gradilec železnic.

Prejšnji senator Združenih držav, William Andrews Clark, znani kralj bakra, je umrl v svojem domu na Fifth Avenue v New Yorku. Bi lje star šest in osemdeset let ter je bil bolan le par dni.

Senator Clark, kojega bogastvo se ceni približno od \$75,000,000 do \$100,000,000, je aktivno načeloval svojim obsežnim poslom skoro prav do zadnjega. Do decembra meseca preteklega leta je kljub visoki starosti vsak dan prišel v svoj urad na Broadwayu ter se posluževal pri tem podulicne železnice.

Ni sicer rad potoval na tak način ter se posluževal podulicne železnice le raditega, ker se ni hotel izpostavljati riziku, ki je zvezan z avtomobilsko vožnjo sredi velikomestnega prometa. Mogoče je bila posledica dejstva, da je delal več let kot rudar v sorazmerni tišini Montane.

Po božičnih praznikih je čutil, da ni več tako svež kot ponavadi in sklenil je opravljati svoje posle doma.

To je delal do prejšnjega tedna, ko je zbolel. Pred par dnevi je pritisnila pljučnica, kateri je podlegel.

Ob njegovi smrti postelji so se nahajali številni njegovi prijatelji, poleg članov družine. Najbrž pogreb bo objavljen pozneje. Zamrl senator bo najbrž pokopan na Woodlawn Cemetery, kjer ima njegova družina mavzolej.

Čprav je preživel dosti svojega časa v New Yorku in Parizu, je smatral senator za svoj pravi dom Butte, Montana. Tekom svojega dolgega življenja ter svoje pestrobavne kariere, je bil vedno v stiku s svojo domačo državo. Bil je senator iz Montane od leta 1901 do 1907 ter ena najbolj odličnih postav v Washingtonu.

Rodil se je v Connellsville, Pa. leta 1839, študiral pravo in po zaključenih študijah si ni izbral profesionalne kariere, pač pa postal šolski učitelj. Prijela se ga je zlata mrzlina in odšel v Colorado in pozneje v Idaho. V Bonack, Idaho, je prišel leta 1863 s kapitalom petih dolarjev, po potovanju, ki je trajalo pet in šestdeset dni.

Tam je postal uspešen kot voznik, rudar, trgovec, gradilec železnice in kapitalist.

Srbija priznala, da je kri- va umora nadvojvode Ferdinanda.

LONDON, Anglija, 3. marca. — Arthur Ponsoby, ki je MacDonaldov podtajnik za zunanje zadeve, je objavil v nekem tujaknjem listu senzacionalen članek v katerem pravi dobesedno:

— Predsednik srbskega parlamenta je sedaj pisмено priznal, da je srbska vlada naročila umor bivšega avstrijskega prestolonaslednika Franca Ferdinanda. Umor se je izvršil pod vodstvom inteligenčnega oddelka srbskega generalnega štaba z odobrenjem srbskega ministrskega predsednika.

Inavguracija predsed- nika.

WASHINGTON, D. C., 3. marca. — Velikansko število tujcev je dospelo semkaj, da se udeležijo inavguracijskih slovesnosti predsednika, ki se bodo vršile jutri.

Asquith zahteva odpo- klic čet.

LONDON, Anglija, 3. marca. — Danes popoldne je govoril v zbornici lordov bivši angleški ministrski predsednik Asquith. V svojem govoru je resno pozival zavestnike, naj prejkomogoče odpokličejo svoje čete iz zasedenega ozemlja.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$17.30 2000 Din. — \$34.40 5000 Din. — \$85.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 100 tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpisila na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.20 500 lir \$22.00

300 lir \$13.50 1000 lir \$43.00

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpisila na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljave, ki presegajo PETTISOŠ DINARJEV ali pa DVATISOŠ LIR dovoljujemo po mogočnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjev in Litrov sedaj ni stalna, menja se večkrat in napačno; iz tega razloga nam ni mogoče poslati natančne cene vnaprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO *

NAJBRŽNEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

62 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4867.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	\$7.00
in Kanado	\$6.00
Za pol leta	\$3.50
Za tri leta	\$1.50
Za četrt leta	\$0.75

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri sprejemanju kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi predjane bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

KRIŽARSKA VOJNA PROTI "NEMORALNOSTI" GLEDIŠČ.

Križarska vojna proti preveč drznim gledališkim igram ali takim dramam, ki žalijo moralni čut puritanskih duš, ni nikakor nova prikažen.

V sedanjem času se vojuje precej ostro kampanjo proti takim igram in vprizoritvam. Porota brezmadežnih, a obenem razumnih mož naj bi sodila ter izrekla konečno sodbo.

Vse kaže, da se je prijavilo velikansko število neoporečnih državljanov, ki bi dobili na ta način proste tikete za gledišča, v namenu, da ločijo zrno od smeti. Vsled tega je izjavil okrajni pravdnik Banton, da noče imeti od sedaj naprej nobenega glasu pri izbiri tozadene porote.

Kot rečeno, ni to nikak moderen ali nov poskus, da se očisti gledišča, kajti take poskuse vprizarjajo v New Yorku že leta in leta. Pred petindvajsetimi leti so vprizarili v New Yorku slavno igrano "Safu", katero je spisal Daudet. Ta igra je spravila junakinjo, slavno angleško igralko Nethersol v konflikt s sodišči.

Več prizorov v tej dramatizaciji seveda ni ugajalo našim hinavskim puritanem, in nastal je kraval, v katerega so posegla tudi sodišča. Boj se je obračal predvsem proti francoski pikanteriji.

Olga Nethersol je spadala takrat med zvezde gledališkega obzorja, se gibal v odličnih krogih ter bila priznana kot "grande dame". Praveca senzacija je bila, da se je morala tako umetnica ter dama zagovarjati radi nemoralnosti pred policijskim sodnikom Mottom, a treba je izjaviti, da je stala pretežna večina liberalno mislečega občinstva na njeni strani in proti puritanski nestropljivosti.

Med pričami se je nahajal tudi kritik, Hillary Bell, ki ni le obsodil igre radi njene moralne kakovosti, temveč ji tudi odrekal vse umetniške lastnosti. Objavil je poleg tega, da je nastopila Olga Nethersol v preveč prozorni obleki tekem nekega akta.

Lahko si mislimo, da je postala igralka vsled tega še bolj popularna, in konec afere je bil, da je Olga zmagała in da je postala igra slavna in priljubljena pri občinstvu ter je prinesla podjetnikom obilo denarja.

Če pomislimo, kako daleč je napredovala ali nazadovala moda našega ženstva v teku zadnjih pet in dvajsetih let, moramo priznati, da je naše občinstvo v resnici postalo bolj zmerno in tolerantno v tem oziru.

Oblasti bodo sicer skušale zatreti par preveč drznih iger, da potolažijo pošast, ki se imenuje občinstvo. Po tem viharju moralnega ogorčenja pa bodo zapihljale nežnejše sapice in končno bo vendar ostalo pri starem. Nikdar se namreč ne zaužije tako vroče jedi kot se jo skuha.

Dopisi.

Eveleth, Minn.

Delavske razmere so jako slabe, posebno v Gilbert, Minn. Ljudje težko čakajo, kdaj se bo kaj na boljše obrnilo. Upam, da se bodo s prihodom spomladi tudi delavske razmere izboljšale. Vreme je jako slabo. Sever brije kakor na Krasu in nosi sneg kot da bi imel ž njim podpisano pogodbo. Sedaj obiskujem tukajšnje rojake ter se jim zahvaljujem za naklonenost. Z vašim listom so vsi jako zadovoljni. Pravijo, da jim je najboljši prijatelj in da ne morejo biti brez njega. Pozdrav!

Louis Vessel.

Barberton, Ohio.

Glede lista Glas Naroda Vam moram izreči posebno pohvalo. Najbolj zanimivo čtivo so priobčevali razumljivo

popolnoma vse, kakor v mojem lastnem jeziku. Upam, da bo mogoče še kak roman, kateri je bil priobčen v Glasu Naroda, na premikajočih slikah.

Dokler bo Glas Naroda prinašal tako zanimive povesti in romane, bom vedno njegov zvesti naročnik.

S prijateljskim pozdravom
Frank Troha.

Indianapolis, Ind.

Krasno so zapeli zvonovi cerkve sv. Trojice v Indianapolis dne 8. februarja t. l. ob 10. uri dopoldan ter veselo pozdravljali bližajočo se dolgo vrsto ovrčanih avtomobilov, iz katerih so stopili svatje dveh jubilarov. Mrs. in Mrs. Kronovšek sta sklenila, da si vpriso številnih znancev in prijateljev ter v sredini svojih sinov in hčera po 50 letih svojega zakonskega življenja obljubita nadaljno zvestobo. Bil je ta dan kakor nalašč za to. Prijatelji in prijateljice so se veselo zvrželi in solnce je sipalo svoje tople žarke na vsele obraze v cerkev stojajočih ljudi. Pravo je pogodila hčerka Mary, ki se je izrazila: Zlata poroka in zlati dan.

Pred cerkvijo so nas pozdravili v dveh vrstah stoječi člani dr. sv. Alojzija, št. 52 KSKJ. in dr. Krščanskih mater, kamor tudi naša jubilarita spadata. V cerkvi je bila potem slovesna sv. maša, katero je maševal č. g. župnik Čiček ter jubilarita za nadaljno življenje združil. Poprej pa je v gniljivih besedah obrazložil pomen zlato poroke, pohvalil jubilarita za tako zvestobo in se zanj naprej vzpodbujal.

Čast zaslužijo pa tudi peveci, ki so v cerkvi tako izvrstno peli, da je bila ta slavnost še bolj popolna.

Po končanem opravilu sva z Mr. Glojekom pred cerkvijo slikala vse svate z družinami vred. Na sredi sta jubilarita, okoli nju sinovi in hčere, zgoraj svatje, ob strani pa stoječi družiniki. Potem smo se pa odpeljali v Slovenski Narodni Dom, kjer nas je že čakalo okusno kosilo, katerega smo se vsi takoj s slastjo lotili.

KDO JE ODKRIL AMERIKO?

Znani angleški geograf in zgodovinar V. Nash je izdal nedavno zanimivo knjigo v kateri razpravlja o odkritju Amerike. Ta angleški učenjak, ki velja v znanstvenih krogih za izbornega poznavaleca zemljepisa in zgodovine, je nastopil v svoji knjigi z drzno trditvijo, da Kolumb ni odkril Amerike. Ta domneva ni niti nova, niti originalna in nastop Nasha bi ne zbudil v znanstvenem svetu posebnega zanimanja, če bi učenjak ne bil podprl svoje trditve s skrbno zbranim zgodovinskim materijalom. Nash je namreč mnenja, da je bil Kristof Kolumb navaden falot, ki je izrazil delo nekega genijalnega pomorščaka. Ameriko je odkril že davno pozabljeni španski pomorščak Martin Alonzo Pinzon.

Večina znanstvenih razprav o odkritju Amerike je bila popolnoma neutemeljena in zasnovana na domnevah, oziroma malo verjetnih pripovedovanjih očividcev. Nasprotno pa je Nash temeljito preštudiral razne španske in italijanske arhive ter tako podprl svojo trditve z dokumenti. Kakor dokazuje angleški geograf je organiziral smeli španski pomorščak Pinzon ekspedicijo, da odkrije Ameriko. V doslej znanih poročilih je omenjen Pinzon kot mlad pomoščak, ki je prvi opazil iz opazovalnice na jamboru novi svet ter obvestil o tem svoje tovariše. Ker ga je pa naporno potovanje zelo izmučilo, je svetovalec Kolumbu, naj nadaljuje njegovo ekspedicijo. Nash trdi, da je bil pravi organizator ekspedicije Alonzo Pinzon, dočim je bil Kolumb samo navaden mornar na njegovi ladji.

Idejo, da se poišče Indija v zapadni smeri, je pripisoval pomenu angl. učenjaka Špancu Alonzu Sanezu, ki je že pred Pinzonom in Kolumbom s svojo ladjo dosegel ameriško obalo, a jo je smatral za Indijo. Sanez je poznal umrl v Kolumbovem domu. V njegovi zapuščini je našel Kolumb mnogo beležk o ekspediciji. Kolumbu je prišel v roke tudi zemljepid, v katerem Sanez označil pot svoje ladje. Ker pa sam ni imel dovolj poguma in moči, da se napoti na ekspedicijo brez spremljevalca je naprosil preizkušene in korajžnega pomorščaka Pinzona, ki je organiziral potovanje po Sanezovih načrtih. Tako je torej znanstveno dognano, da Kolumb ni odkril Amerike.

Visoke francoske ponudbe za ustanovitev Francosko-ruske banke v Parizu.

Predsednik banke za zunanjo trgovino v Moskvi, Taratutov, ki se je s poslanikom Krasinom vrnil iz Pariza, je predložil sovjetski vladi štiri ponudbe odličnih francoskih bank za ustanovitev Francosko-ruske banke v Parizu. Gotovi francoski finančni krogi bi bili pripravljeni, dati tej banki polovico potrebnega kapitala na razpolago in ji zagotoviti tudi znan kredit. Enaka udeležba obeh držav bi omogočila tudi pridobitev ameriškega kapitala. Sovjetsko-ruski banki za zunanjo trgovino so francoske banke zajamčile tudi kredit, ki bi omogočil takojšnje uvoze in izvozne kupčije.

Tudi za zalivanje je bilo dobro preskrbljeno.

Popoldan nas je mladina razveseljevala s svojo godbo in petjem. Nad vse zanimivo pa je bilo slišati, ko je zapel 71-letni starček s svojim še orjaškim glasom. Ž njim vred so peli sinovi in hčere. Peli so pesem, ki jo je Kronovšek sam zložil ob prvem povratku v domovino.

Oče Kancian Kronovšek je bil rojen na Rečici ob Savinji leta 1855. Poročil se je 8. februarja 1875. V Ameriko je odšel leta 1889, vrnil se leta 1894 in zopet odšel v Ameriko leta 1895. Mati, oziroma soproga, Ana Kronovšek, roj. Berdovnik je bila rojena v Mozirju v Sav. dolini leta 1857. Šla je za možem v Ameriko 1902 z otroci. Otrk je bilo osem, med temi sta dva umrla, šest jih živi: Annie, omožena Koren. Mary, omožena Drnaž, Fred, Frank, Ursula, omožena Rosenstein in Gordon.

Zlata poroka in zlati dan sta minila, a ostal nam bo dragi prijatelj v trajnem spominu. Akoravno nas precejšnja daljina loči, vendar duh slovenski živi med nami, vsi pa upajmo zopetno svidenje. A jubilaritama klamemo: še mnoga leta naprej do diamantne poroke.

Za nedeljsko prijaznost, zabavo in gostoljubnost se moramo zahvaliti jubilaritoma ter njihovim sorodnikom, katerim gre vsa čast in hvala, da so tako izvrstno priredili slavnost.

Za v pondeljek se imamo zahvaliti rojaku F. Mervaz in njegovi ženi. Njihovemu povabilu smo se polnoštevilno odzvali ter jima precej škode napravili, čeravno smo se izvrstno zabavali.

Nadalje se moramo zahvaliti za ravno takšno gostoljubnost in prijaznost družinam Donas, Turk, Koren, Saurnek in Hribernik.

Hvala sobratom dr. S. S. P. Z. ker so nas tako prijazno sprejeli, posebno pa sobratu Škerjancu, kateri nas je odpeljal na kolodvor. Vse tiste, katerih nam ni bilo mogoče obiskati, prosim, ne zamerite, ker nam ni več časa dopuščal.

Fr. Skok, Ferd. Glojek.

Peter Zgaga

Danes bo v Washingtonu inavguriran predsednik Coolidge.

Program bo jako preprost. Coolidge-ov govor kratek. S pomočjo radio ga bodo ljudje poslušali po vsej deželi.

Pred štiri leti je bil inavguriran Harding kot predsednik Združenih držav.

Na slavnostno tribunjo ga je bil spremljal predsednik Wilson, ki je bil takrat že telesno zlomljen.

Wilson je zapustil svojim naslednikom veliko zapuščino ter jim naročil, naj jo pametno upravljajo.

Oba sta pa krenila s poti, katero je bil on tako jasno začrtal.

Združene države niso dandanes niti krop niti voda.

Wilson je želel, da bi se udeleževale v vseh važnih svetovnih vprašanjih ter s svojim močnim vplivom nagibale tehnično na stran pravice in človekoljubja.

Wilsonovi nasledniki izvajajo politiko osamljenja in sebičnosti. Ko se bodo v dobi let izkristalizirali Wilsonovi načrti, ko bodo njegove misli in njegovi nameni jasni kot na dlani, bo ameriški narod prepozno izprevidel, da mu ni volil vrednih naslednikov.

Kot podpredsednik Združenih držav bo inavguriran danes general Dawes, ki se je posebno proslavil s kletvino in zatiranjem dvajsetega razreda.

Coolidge je molčeč človek. Iz njega je treba vleči besede. General Dawes je bolj zgovoren kot bi smel biti.

Večina ameriškega naroda zre zavistno na svoja predstavitelja.

Preveč slabo se ji godi, da bi mogla molčati in je preveč boječ in bogaboječ, da bi si upala javno proklinjati.

Ameriški narod je veliko dosegal v znanstvenem in narodno-gospodarskem oziru.

Nikjer na svetu ni poljedelstvo tako dobro razvito kot je baš v Združenih državah.

Nikjer na svetu ni tako izbornih železnic in tako veličastnih zgradb kot so v Ameriki.

Kljub temu je pa povprečen Amerikanec le povprečno izobražen. Površno mu je znana le ameriška zgodovina in ameriški zemljepis. Slavnih slikarjev, godbenikov in umetnikov imajo Amerikanci le malo. Najboljšo zdravniško prakso izvršujejo v Ameriki tujezemski zdravniki. Nadarjeni so inženirski in arhitektski inženirji itd.

Vodilni ameriški krogi delajo načrte in premišlujejo, kako bi bilo mogoče povečati odstotek ameriške izobrazbe.

Solski sistem je izobren, pa povsem ne odgovarja svojemu cilju. Treba se bo potemtakem lotiti katkega drugega sredstva.

Znana stvar je, da je greh vabljiv in privlačen. Čimbolj je kaka stvar prepovedana, tembolj privlačno silo ima.

Že v raju je bilo s svetopisemskim jabolkom potrjeno to dejstvo.

V Ameriki so strogo prepovedana omamljiva sredstva. Ni ga pa skoro dne, da ne bi prišli na sled velikim tihotapstvom opija, heroina, morfija in druge podobne stupe.

Pred par leti so vzgojitelji in sociologi dokazovali, da se ženskam ne spodobi kaditi.

Posledica tega je, da kadi že skoro vsaka petnajstletna frklja.

Prohibicionisti so dosegli, da je vlada s posebnim amendentom prepovedala izdelovanje, prevoz, prodajo in pitje alkoholnih pijač.

Kakorhitro je bila izdana ta prepoved se je začel ameriški narod vtapljati v pijači.

Ali bi ne kazalo na podlagi teh vzgledov prepovedati v Ameriki izobrazbo?

Stavim, da bi v tem slučaju ne bilo dvajset let, ko bi bil ameriški narod najbolj izobražen izmed vseh na svetu.

ZA GOSPODINJE

Pisateljica ISABELLE KAY

Slovenska gospodinja v Ameriki vedno z veseljem sprejema nasvete, s pomočjo katerih zamore boljše vršiti svoje dolžnosti kot gospodinja in mati. Na tem mestu bomo vsak teden objavili članek, ki bo animal vsako dobro gospodinjino.

NAVODILO Str. 41

Kuharski recepti.

Eden najbolj priljubljenih pitev današnjih dni je cocanut cream pie. Vedno se zahteva to slaščico, neglede na to, kam greste. Sladki, orehasti okus meka kokosovega mesa prija okusu človeka. Kadar ni kokosov oreh v seziji, ga lahko kupite v kan; katero dobite pri vsakem zanesljivem grocerju. Naučite se kako napraviti dober cocanut cream pie.

COCANUT CREAM PIE

- 1 kano cocanut
- 1 jajnt mleka
- veliko žlico koruznega škroba
- 2 beljake
- Pol čaše sladkorja
- veliko žlico surovega masla
- Malo žlico vanilije.

Položite na dno posode navadno testo ter ga specite v 15 ali 20 minutah. Ko je to storjeno, postavite testo na stran.

Vlijite mleko v dvojno posodo, na močilo koruzni škrob z malo murglega mleka, zmesajte s kipečim mlekom ter mešajte toliko časa, dokler se tekočina ne zgosti. Nato dodajte sladkor, surovo maslo in cocanut, umijte z vrelo vodo, kateri je bilo primeste tekočini. Vzemite z ognja ter dodajte dišave. Napolnite posodo s testom ter pecite v zmerno vroči peči za 20 minut. Servirajte čisto mrzlo.

Nasveti glede kuhinje.

Da se ohrani posode za kruh in cakeste čiste in dobroga duha, jih izmijte z vrelo vodo, kateri je bilo primeste malo navadne sode. Postavite nato posodo na sonce za par ur.

Težki zimski pudlji niso primerni za spomladanske deserte. Bolj mikavni so sladoledi, navadno sadje ali custardi.

Kos poročenega papirja, položen na posodo, ki vsebuje rmenjake, daje, bo preprečil osušitev.

Če je parafin na vrhu steklenice ali posodi z jeli-jem prevlečen, da se ga vzame ven očega, segrite ga in izrežite boste lahko tako velik kos parafina kot hočete. Parafin zopet lahko rabite, če vlijete najj vročo vodo.

Kuhinjski nož je mogoče začasno postriti, če se ga nabrusi ob robu železnega lijaka ali lesenih stopnic.

Mi priporočamo naslednje izdelke:

Vsaka gospodinja potrebuje v svoj kuhinji razne potrebščine in vsa ta gospodinja jih lahko dobi povsem brezplačno, če kupuje Star & Magnolia kondenzirano mleko, ki daje dragocena darila za svoje lahke, poleg tega pa vsebuje tudi najboljše mleko in sladkor. Vsi grocerji prodajajo te vrste kondenziranega mleka.

Žena pred ogledalom.

V nekem listu beremo sledečo zanimivo statistiko: Deklica za pravi od 7. do 10. leta pred ogledalom dnevno 10 minut časa, od 10. do 15. leta je pred ogledalom vsak dan po četrto ur, od 15. do 20. leta dnevno po 22 minut, od 20. do 25. leta dnevno 25 minut in od 25. do 30. leta stoji žena pred ogledalom vsaj pol ure vsak dan. V tem času je dosežen vrhunec ženske nečimernosti. Od 30.

do 35. leta stoji ženska pred ogledalom po 24 minut, naslednjih pet let po 18 minut, od 40. do 50. leta po 12 minut in od 60. leta naprej ji zadošča na dan 6 minut ogledovanja same sebe. Potemtakem zapravi žena pred ogledalom okoli 25 dni časa. Škoda, da ni statistik objavil tudi, koliko časa je potrošil sam za ta nepotreben račun.

VELIKA NOČ - PRAZNIK PIRUHOV IN "ŽEGNA"

gotovo vzbuja rojakom blage spomine na dom. Želeli boste Vašim sorodnikom in prijateljem, da proslavijo praznik odrešenja na prijeten način, a tej želji daste najlažje duška, ako jim naznanite, da ste se jih spomnili s kakim denarnim darilom.

Da bo imelo Vaše darilo zaželjen učinek, obrnite se pravočasno na nas.

Priporočamo se Vam za pošiljatev takih daril bodisi v dolarjih, dinarjih ali lirah. Pošiljateve izvršimo po znano zmernih cenah.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4687.

K SMRTI FILIPA DAUDETA

Nedavno je bilo poročano o tragični smrti mladega Filipa Daudeta, sina pisatelja in tedanjega poslanca Leona Daudeta. Po policijskih verzijah se je ustrlel v avtomobilu med vožnjo po Parizu. Ta samomor je vzbudil v pariški javnosti splošno senzacijo, saj je bil nesrečni mladenič star komaj 15 let. Poleg tega je bil Pariz takrat priča mnogih večjih in manjših atentatov. Javnost je presenetila tudi izjava samomorilčevega očeta, ki je nekaj dni po katastrofi vložil tožbo proti neznanemu morilec, čes, da je bil njegov sin zavratno umorjen. Sedaj prihajajo na dan zanimive podrobnosti te tragedije.

Znana morilka tajnika lista "L' Action Française", ki je pred par meseci skušala izvršiti fingiran samomor, je namreč označila umorjenega Filipa Daudeta za svojega ljubčka. S tem je bila pariška javnost znova opozorjena na to afero, ali sodna preiskava je šla svojo pot. Preiskovalni sodnik se ni oziral niti na domnevo, da se je Daudet sam ustrlel, niti na trditev njegovega očeta, da je padel mladenič kot žrtev zavratnega umora. Leon Daudet navaja v svoji obtožbi pet imen. Trije osumljeni pripadajo policiji, eden naj bi bil bivši šef javne varnosti, ki je postal pozneje prefekt na Korsiki, petega pa vidi nesrečni oče v knjigotručen Le Flaouteru, v čigar trgovini je bil glasom obtožnice izvršen umor. Ta Flaouter je zelo sumljiv. Ni namreč dvoma, da je bil nesrečni mladenič v njegovi prodajalni isti dan, ko je tako tragično končal svoje mlado življenje. Po uradnih verzijah prijateljev — anarhistov, torej k anarhistu. Preiskava je dognala, da je imel Flaouter stike tudi s policijo. Nedavno je bil namreč obsojen radi kolportaje pornografije, pa mu sodišče ni moglo do živga, ker je nenadoma izginil. Dva dni predno je Leon Daudet vložil tožbo, je priobčil "Le Quotiden" članek, podpisan z začetnimi črkami glavnega urednika. Naslov članka je bil "Zahtevamo pojasnila". List je Daudeta kot poslanca vedno napadal, ali to pot je iz nerazumljivih razlogov opozoril javnost na to, da navaja oče umorjenega sina več okolnosti, ki jih je treba upoštevati...

Sodna preiskava je dognala o umoru Daudeta te podrobnosti: Ko je šofer začel strel, je ustavil avtomobil in odprl vrata. Našel je mladeniča umirajočega v mlaki krvi. Na licu mesta se je zbrala takoj množica radovednežev, ki so opazili veliko mlako krvi. Sledovi krvi pa so se poznali tudi na tlaku. Orožje, s katerim se je Filip baje ustrlel, je bil Browning. V magacinu so bili še naboji, do čim je bila cev prazna. Nemogoče je torej, da bi se bil ustrlel mladenič sam, ker bi moral biti nov naboj v cevi. Tudi praznega naboja niso našli v avtomobilu takoj, nego šele dva dni pozneje. Avtomobil ni bil ta čas zapečaten in je zato zelo verjetno, da je zavratni morilec sam vrgel vanj prazen naboj. Iz vsega tega je razvidno, da je sam nesrečnega očeta upravičen in da se preiskovalnemu sodniku morebiti kmalu posreči izslediti Daudetovega morileca.

Ali je zdravo spati v hlevu?

Tudi v Švici na deželi spijo ljudje radi v hlevu, kakor pri nas. Pravijo, da je zdravo spati v hlevu in da je posebno priporočljivo v kravjih hlevih spanje ljudem, ki imajo slaba pljuča. Neki zdravniški strokonjak pa prihaja po svojem dolgem opazovanju ljudi, ki spe v hlevih, do zaključka, da je spanje v hlevih škodljivo. Dotični strokonjak je natančno preiskal najmanjše dele iz hlevnega zraka potom mikroskopa in je uvidel, da zrak v hlevu, ako se dolgo vdihava, zelo škoduje. V zraku v hlevih je polno malih delov prahu, živalske dlake in mladih delov kože, pa tudi miškinih živalic, kaj človek sprejema v sebe in kar udara v njegovo telo ter se prine pljuč ali las in kože.

Predniki vsakega predsednika Združenih držav so bili priseljenci.

Predavnimi, davnimi leti je dospela k ameriški obali ladja. Na nji so bili moški in ženske. Med njimi sta bila tudi oče in mati, kojih naslednik je imel poslati predsednik Združenih držav. Ne samo enkrat, pač pa večkrat se je to pripetilo. Resnica je, da je vsak predsednik Združenih držav potomec moškega in ženske, ki sta dospela kot priseljence iz tuje dežele semkaj.

Oni mož in žena nista vedela tega nič bolj kot vedo to današnji priseljenci. Lahko se reče, da prihajajo v Ameriko vsak dan novi ljudje, kojih otroci in vnuki bodo odločujoč faktor v ameriškem življenju.

V tej deželi ima vsak mož in vsaka ženska enako priliko. Toda razviti se jim je treba. To pomeni, da največji razum lahko največ doseže. Toda ta veličina mora živeti v močnem in zdravem telesu. Mati, ki hoče dati svojemu otroku priliko v Ameriki, ga mora začeti pravilno duševno in telesno vzgajati.

Kot je dobro mleko življenska hrana, tako je Bordenovo Eagle Mleko priznано kot najboljšo mleko za hranjenje otrok. Ime Borden jamči za prvovrstnost mleka. Sloves, ki je za Bordenovim imenom na mleku, je uspeh dolgoletne resnične službe.

Človek, ki hoče postati nekaj velikega v Ameriki, se mora v tej ali oni stvari izkazati. Istotako mora nuditi nekaj vrednega mleka, ki prednjači vsem v tej deželi.

Izbirčna ameriška javnost, ki lahko kupuje vse, kar hoče in kjer hoče, je posvetila svoje misli velikemu problemu mleka in večina je spoznala tekom dolgoletne izkušnje, da je Bordenovo Eagle Mleko edino mleko, ki vzreja otroke v močne in zdrave moške in ženske.

Da boste vedeli, kako je treba z Bordenovim Eagle Mlekom hraniti vašega otroka, smo natisnili v vašem jeziku navodila, kako ga je treba pripravljati za otroke vseh starosti in kako je treba hraniti otroke, ki so slabo in premalo hranjeni. Če hočete ta navodila, izpolnite kupon ter ga nam pošljite, nakar vam jih pošljemo mi brezplačno.

THE BORDEN COMPANY
Borden Building, New York

KUPON

OZNAČITE KATERA NAVODILA HOČETE:

Hranilna navodila.	Obedi za otroke.	Knjiga za otroke.
--------------------	------------------	-------------------

IME (1)

NASLOV (Slovenian)

MODERNA ŽENSKA IN ŽENSKOST

V eni zadnjih številčk lista "Tolos", izhajajočega v Heilbronnu razpravlja Annie France - Harrar o čedalje opasnejšem pomnoževanju žensk, ki se sicer ne strinjajo s tem, kar je zdravega in dobrega v moderni emancipaciji žensk, vendar se pa ravna po principih tega pokreta in izgubljajo čedalje več ženskosti, ki je največja vrednota ženskega spola. Njene pritožbe niso brez pomena in želeli bi bilo in v interesu zdrave družbe, zlasti pa rodbinskega življenja, da bi našel njen klic "Nazaj k ženskosti" odmev v najširših plasteh družbe. Kdo more oporekati, da je ženska ki živi z duhom časa in se zanima za znanost in umetnost, mnogo pridobila ne le kot človek, nego tudi kot ženska? Vsem je menda jasno, da more biti samo izobražena in inteligentna žena, možu dobra družica, kajti edino taka žena razumi moža in mu pomaga pri delu, bodisi da je njegov poklic strogo naučnega ali pa splošnega značaja. Vendar pa ne bomo postavili

moža za številnik ter ga nadomestili v službi ali v javnem življenju z ženo. Nikomur tudi ne pride na misel, da bi porušili rodniško življenje in podrl domače življenje, ki je produkt kulturnega razvoja in podlaga države. Ženski ideal ni nikoli silna moška individualnost, fizično zelo v razvito telo, moške hlače, klobuk in cigarete v ustih, kajti take ženske tipe srečamo samo v barih, kavarnah in predmestjih. Prava ženska ki ceni svojo vlogo v družabnem življenju in ve, kaj pomeni njena nežna roka, ne bo nikoli posnemala ekscentričnih sufaržetk, ki bi bile rade v vsem podobne moškim. Ženska more in mora biti enakovpravna, ne pa enaka moškemu. Ne sme ga posnemati, nego si mora s svojo individualnostjo, s svojo ženskostjo priboriti spoštovanje, tako, da v moževih očeh ni le enakopravni član človeške družbe in rodbine, nego stoji celo nad njim. Če hoče doseči ta cilj, mora biti poštena, dosledna, zlasti pa ženska v onem pomenu besede, ki

ga naše ženstvo zadnje čase žal premalo upošteva in ceni. Zadnja leta so bolj redke ženske, ki bi ne vedele, koliko bridkih solz in grenkobe krije v sebi ženska neodvisnost, ker so se mnoge v borbi za obstanek seznanile s svobodnim ženskim poklicem. Na prste bi skoraj lahko seštel dekleta in tudi starejše dame, ki ne zavidajo onim srečnim starkam, katerim se ni bilo treba boriti za vsakdanji kruh.

Ženska s svobodnim poklicem ceni svojo materialno svobodo, iz katere izvira tudi moralna svoboda, samo zato, ker lahko svobodno odloča o najvažnejšem problemu — ženskem življenju, o svojem sreču da lahko pokloni svojo ljubezen kot dar svobodno in brez pritiska od zgoraj ne pa zato, da bi skrbela na starost za roditelje da bi si zagotovila eksistenco. Če v intimnem trenutku zataji svojo osebnost in individualnost, stoji to prostovoljno, iz čistega nagiba, in baš v tem je njena plemenitost ves njen ženski čar.

Kar se tiče pretirane emancipacije in ženskih ekstravaganc, je krivda tudi na strani moškega

Ženska čuti potrebo, da ceni in spoštuje duševno premoč moškega kakor ceni moč njeno moralno in čustveno premoč. Če je sama in inteligentna, ne najde čisto višje inteligence v možu in si začne iskati družbe izven domačega ognjišča. S tem izgubi sama na svojem dostojanstvu. Annie France Farrar trdi, da se je večina današnjih žensk izneverila svoji najsvetejši nalogi, da moderna ženska noče imeti otrok. Vprašanje samo po sebi je zelo važen problem in spada med posledice poveljnih gnutnih razmer. Današnja ženska, ki pozna vse težave življenja, nima več poguma spraviti na svet nove prolečarje, za čijih bodočnost bi ne mogla skrbeti. Tu ne pomaga nobena tolažba starejših ljudi, da bo dal Bog tudi kruha, če da otroke. Moderna žena ne prenese zavesti, da bodo morala nedolžna bitja trpeti za grehe svojih roditeljev.

Navzile vsem tem pomislekom pa mora biti geslo moderne ženske: nazaj k ženskosti, k pravemu, čistemu, izobraženemu in kulturnemu ženstvu, k harmoniji duha in telesa.

BOLŠEVIKI NA ROMUNSKEM

V Bukarešti pred kratkim končani "proces petintridesetorice" je zanimiv dokaz spretnosti, s katero izrabljajo sovjeti vsako, njim še tako oddaljeno nezadovoljnost. 35 obtožencev je bilo obsojenih zaradi volunstva v prid Rdečega generalnega štaba. Vsi so nekdanji ruski, oziroma ogrski častniki iz uglednih besarabskih in sedmograških rodbin. Bolševiki so prepričanju ni med njimi, toda vsi ti sinovi veleposestnikov, uradnikov in generalov sovražijo rumunsko gonjo proti ruski, nemški, ogrski šoli, cerkvi in agrarni lastnini.

Pri dijakih v Aradu, Bukarešti, Kogulu so oblasti zaplenile bolševiške letake dunajskega izvoru in ostro nacionalistične vsebine. Sovjeti so podpirali v tem primeru protizidlovsko gibanje.

V Brašovu (Kronstadt) so podpirali komunisti misel ožskega bloka, ki izhaja iz krogov veleposestnikov-magnatov, prizadekih po agrarni reformi. Sovjeti so torej v gotovih primatih tudi za nacionalistično irredento in podpirajo celo nazadnjaške struje. Načrt bloka pa je propadel vsled nasprotna ogrskih demokratov in socialistov.

V Besarabiji nastopajo bolševiki kot branitelji starega kolerdarja, čes, da je novi koleudar prvi korak na poti do katolištva. Bolševiki so zopet branitelji pravoslavja!

Rumunske volitve so še bolj strastne nego naše. Vsak kandidat ima celo spremstvo agitatorjev. To je posel stotin in stotin mladih ljudi. V primeru zmage jih poslance nagradi s protekterji in jim pomaga na pr. vpisati se na univerzo brez zrelostnega izpita. Policijska revizija je v Jasiju ugotovila, da se je vpisalo na ta način na ondoto vseučilišče okoli 60 bolševiških mladeničev in mladenk.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA' NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

AMERIKA ZGODOVINA V MARCU.

2. marca 1829. — Karl Schurz, eden izmed najznamenitjših in proslavljenih ameriških državnikov tujega rojstva, se je tega dne rodil v vasi Liblar blizu Kolonije na Nemškem. Schurz je bil zapleten v politiko takorekoč od svojih deških let. Kot dijak vseučilišča v Bonn se je udeležil nemške revolucije leta 1848—49. skupaj s svojim profesorjem Kinkel. Ko je pruska vojska leta 1849 osvojila mesto Rastadt, oporišče revolucionarjev, je Schurz ušel, ali njegov profesor in prijatelj je bil vjet in obsojen na smrtno ječo v neki trdnjavi. Karl Schurz je na to postal glavni junak neke epizode, ki je tedaj vzbudila ogromno senzacijo po vsej Evropi. Sklenil je osvoboditi svojega ljubljene učitelja in se mu je to posrečilo na način, ki se čita bolj kot kak roman nego kot resničen dogodek.

Schurz in Kinkel sta zbežala na Škotsko. Leta 1852 je Schurz prišel v Združene države ter se najprej nastanil v Philadelphiji in končno v državi Wisconsin, kjer je kmalu začel izvrševati velik vpliv na javno življenje. Priznal se je "Republikanski" stranki in v zastavljal ves svoj vpliv, da se Abraham Lincoln izvoli za predsednika. V znaku pripoznanja njegovih zaslug ga je Lincoln leta 1861 imenoval za ameriškega poslanika na Španskem. Schurz pa se je že istega leta odpovedal te službe, da vstopi v vojsko in se udeleži civilne vojne. Dobil je leta 1862 častno general-brigadirja in poveljstva mu je bilo poveljstvo neke divizije v armadi generala Franz Sigel-a. onega samega, ki je leta 1848—49. poveljeval nemškimi revolucionarji. Kasneje je Karl Schurz postal "major-general". Po civilni vojni je bil Sigel prvi general, ki je odložil svoje častništvo. Schurz pa drugi. Na to se je posvetil žurnalizmu, postal urednik lista "Post" v Detroitu in nemškega lista "Westliche Post" v St. Louisu.

Leta 1869 je bil izvoljen za kongresnega senatorja za državo Missouri. Tri leta kasneje je predsedoval narodni konvenciji liberalcev, ki je imenovala Horace Greeley-a za predsedniškega kandidata. Karl Schurz je bil sploh prvi političar v Združenih državah, ki je začel neodvisno politično akcijo. Pod predsednikom Hayes je bil imenovan za tajnika notranjih zadev in je bil eden izmed najslavnejših Secretary of the Interior v Združenih državah. Začel je mnogo reform; on je bil prvi, ki je začel stalno izvajati načelo stalnega uradništva v javnih službah (Civil Service) brez ozira na politične spremembe, in je bil tudi prvi visoki uradnik, ki je začel omejevati potratno razgledovanje. Schurz je bil eden izmed najboljših govornikov svoje stranke. Govoril je angleščino in nemščino z isto dovršenostjo. Nekoliko let je bil tudi urednik newyorškega lista "Evening Post". Ponovno je bil izbran za predsednika vsenarodne organizacije za reformo državnega uradništva. Njegova glavna literarna dela so bila življenjske Henry Clay-a, proslavljenega ameriškega državnika in govornika, in njegovi "Spomini iz dolgega življenja", v katerih opisuje svojo delavnost in burno življenje. Ta znameniti tujerodec in veliki ameriški patrijot je umrl leta 1906.

9. marca 1862. — Tega dne se je vršila znana slikovita bitka pri Hampton Roads med bojnim ladjama "Monitor" in "Merrimac", enajzmed najznamenitjših morskimi bitkami v svetovni zgodovini in v zgodovini te dežele. "Monitor" ki je bil zgrajen v treh mesecih po načrtih švedskega inženirja Johna Ericsona, je odplul iz newyorške luke dne 6. marca 1862 in je po svoji viharji začetni vojni prispel v Hampton Roads v Virginiji dne 8. marca. Tega dne je bila oklopnjača

"Merrimac" južnih Konfederancev več ali manj uničila lesene fregate, ki so spalala k severnim državam; le noč je rešila tri izmed teh ladij. Rano v jutru dne 9. marca je začel dvoboj med "monitor" iz Juga in "chees-box" (zaboj za sir) iz Severa, kakor so v šali nazivali oklopnjačo "Monitor". Bolj čudne bitke ni bilo gotovo nikdar na svetu. Po 41 strelah iz dveh Dahlgren topov (tudi švedska iznajdba) na vrtečem se stolpiču ladje "Monitor", se je hudo poraženi "Merrimac" umaknil. Izid tega dvoboja je izzval ogromno zanimanje po vsem svetu, ker je brzovaj — tedanja novotarija — raznesel vest vsepovsod.

11. marca 1832. — Prvi naseljenci so se spravili na pot proti Zapadu. 21 pionirjev pod vodstvom Nathaniel Wyeth-a je tega dne zapustilo mesto Boston in se spravilo na pot proti skrajnemu Zapadu preko Baltimore, Pittsburgh, Cincinnati, St. Louis in zapadne poti, ki je kasneje dobila ime "The Oregon Trail". Le osmorica izmed njih je dosegla reko Colombio konec oktobra istega leta. Ti so bili prvi beli naseljenci severnega zapada, ki so prišli iz vzhoda.

15. marca 1767. — Rojstni dan Andrew Jackson-a. — Jackson, ena izmed najpomembnejših figur v ameriški zgodovini, se je rodil v Waxhaw, North Carolina, dne 15. marca 1767. Šolske izobrazbe ni imel veliko. Ko je bil 4 let star, je vstopil v vojsko ameriške revolucije in je bil vjet od Angležev. V 17. letu svoje starosti je začel študirati pravo in tri leta kasneje je bil odvetnik. Preselil se je v Nashville, Tennessee, kjer je bil leta 1790 imenovan za federalnega pravdnika dotičnega okraja. Postal je tedaj pristaš političnih nauk Thomas Jefferson-a, ki je vstopil v vojsko ameriške demokracije. Kasneje je postal sodnik višjega sodišča v državi Tennessee. Leta 1812 je izbruhnila vojna z Anglijo in čudno je, da edini vojaški poveljnik, ki je v tej vojni trajno zaslovel, je bil Andrew Jackson, kateri sploh ni imel nikakega vojaškega šolanja in tudi jako malo splošne izobrazbe. Ali izkazal se je bil za velikega bojvnika proti Indijancem. Jackson je zmagal nad Angleži v bitki pri New Orleansu, kateri dogodek je tembolj znamenit, ker se je bitka vršila 15 dni potem, ko je bil mir že podpisan, vesti so tedaj potovale jako počasi. Britanska armada je obstojala iz 12.000 izurjenih angleških veteranov, Jackson je poveljeval nad 6.000 možmi, od katerih je 600 so bili redni vojaki, drugi pa so bili pionirski naseljenci. Dne 8. januarja so v tej bitki trpeli Angleži odločen poraz, ker so izgubili 2600 mož, dočim so Amerikanci le izgubili osem.

Vsled te zmagave je Jackson postal popularni junak. Leta 1824 je bil imenovan za predsedniškega kandidata s strani Demokratične stranke, nove skupine iz prejšnje Demokratično-republikanske stranke. Dobil je največ glasov, ali ker ni imel absolutne večine, je izvolitev predsednika prešla na poslansko zbornico kongresa, katera je izvolila John Quincy Adams-a.

Leta 1828 je bil Jackson ponovno imenovan in tudi izvoljen za predsednika Združenih držav. Štiri leta kasneje je bil ponovno izvoljen za drugo četrtletje. Umrl je 8. junija 1845.

Andrew Jackson-a smatrajo za ustanovitelja sedanje Demokratične stranke. On je pa tudi začel oni sistem v ameriški politiki, po katerem zmagovita stranka za sedla vsa važna mesta s svojimi pristasi, takozvani "spoils system" (sistem plena), češ, da plen spada k zmagovalcu.

17. marca 1898. — Tega dne se prvi podmorski čoln ameriške vojne mornarice in sploh prvi izmed modernih submarinov, izvršil svoj prvi potopni poskus v Staten Island Sound-u ob vzhodu v newyorški luki; ime temu prvemu uspešnemu podmorskemu čolnu je bilo "Holland No. 9" po njegovem iznajditelju Johnu P. Holland iz Newarka, New Jersey.

18. marca 1837. — Rojstni dan Grover Cleveland-a, 24. predsednika Združenih držav. Rodil se je tega dne v Calidwell, N. J., od kod se je njegova družina kasneje premestila v Clinton, N. Y. Leta 1855 je začel pravniški študij in štiri leta kasneje je bil sprejet v seznam odvetnikov. Leta 1881 je bil izvoljen za župana (mayor) mesta Buffalo kot kandidat Demokratične stranke. Prihodnje leto je sprejel kandidaturo svoje stranke za governorstvo države New York in je bil izvoljen po ogromni večini. Tekom svoje vlade na čelu države New York je veliko prispeval k temu, da je bil sprejet zakon o organizaciji državnega uradništva (civil service).

Leta 1884 ga je Demokratiška stranka postavila za svojega kandidata za predsedništvo Združenih držav. Nekoliko dni je bil izid volitev v dvomu, ali končno je bil proglšen izvoljenim. Kot predsednik Združenih držav je pokazal veliko neodvisnosti s tem, da se je pogostoma posluževal svoje pravice do "veto", t. j. neodbitve kongresnih sklepov. Bil je zagovornik svobodne trgovine (free trade), t. j. uvoza brez carin, in zlasti radi tega vprašanja je bil štiri leta kasneje od ponovnih volitev poražen od "republikanskega" protikandidata, Benjamina Harrisona. Ali leta 1892 je bil zopet kandidiran, porazil je Harrisona in je zopet postal predsednik Združenih držav po štiriletnem odmoru. Tekom njegove druge administracije je nastal resen razpor v Demokratiški stranki med skupino, ki je bila v prilog prostemu kovanju srebra (Free Silver), in skupino, ki je zagovarjala zlato valuto (Gold Standard). Predsednik Cleveland je bil na čelu te druge skupine. Srebrnjaški demokratje (Silver Democrats) so trdili, da je zlata podlaga valute kriva vsega gospodarskega zla, na katerem ljudstvo trpi, in zagovarjali so rabo srebra kot podlage valute v razmerju 16. k 1 (t. j. 16 enot srebra naj se potom zakona proglasi kot enakovrednih eni enoti zlata). Ta spor je tedaj veliko razburil duhove in je končal s tem, da je bil zlati standard definitivno sprejet; stvar je dandanes v zgodovinskega pomena. Izmed vseh predsednikov Združenih držav je bil Cleveland eden izmed najmočnejših značajev. Držal se je trdno starih tradicionalnih načel svoje stranke, tako da se še danes rabi fraza "a Cleveland Democrat", da se označi demokrata starega kova.

23. marca 1775. — Tega dne je Patrick Henry držal svoj zgodovinski govor. Leta 1775 se je sestala druga revolucionarna konvencija države Virginia in Patrick Henry, ki je že slovel kot izvrsten govornik, je predložil resolucijo za oboroženje virginjske milice.

Bolj konservativni člani so nasprotovali tej resoluciji, češ, da ni še prišel čas za tak korak, na kar je Patrick Henry izustil omalovštevni govor o svobodi, ki ga vsak ameriški šolski otrok pozna na pamet, in ki se zaključuje z besedami: "Ali je življenje tako dragoceno in mir tako sladek, da ju kupimo za ceno verig in suženjstva? Bog ne da. Ne vem, kako se bodo drugi ravnali, ali, kar se mene tiče, dajte mi svobodo ali dajte mi smrt!" (Give me liberty or give me death!) Resolucija je bila sprejeta. Izvzemši Websterja, je Patrick Henry bil morda najslavnejši ameriški govornik.

25. marca 1634. — Naseljenje Marylanda. — Cecil Calver, s plemiškim naslovom Lord Baltimore, je dobil od angleškega kralja Charlesa nekoliko ozemlja ob reki Potomac. Čim je dobil to darilo (grant), je njegov brat, Leonard Calvert, zbral 20 "gentlemanov dobre vrste" in 300 "delavskih mož" ter z njimi odplul v novo pokrajino, da ustanovi tam kolonijo. Novo kolonijo so krestili z ime

nom Maryland v čast Henrijeti Mariji, angleški kraljici. Kolonisti so dne 25. marca 1634 dospeli na rtič Point Comfort, Virginia, in dva dni kasneje so začeli graditi kraj ali mesto St. Mary's ob St. Mary's reki.

Lord Baltimore in večina kolonistov so bili katoličani. Leta 1642 je precejšnje število Puritanec, ki niso našli verske svobode v Virginiji, prišli v Maryland in se naselili nedaleč od naselbine izvirnih kolonistov.

Kmalu je prišlo do preprirov med obema skupinama in v zmedu, ki je nastala, so Puritanci iztrgali vlado iz rok Lorda Baltimore in sprejeli zakon, s katerim se odpravljajo vse svoboščine rimskim katoličanom in članom angleške cerkve. Ali kmalu zatem je Lord Baltimore pridobil nazaj svojo pokrajino in poslal iz Anglije zakonik, obstoječ iz 16 postav. Ta zakon je doboval, da je vsak kršitelj svobodno častiti Boga na način, kot mu njegova vera velevala. S tem je bila kolonija Maryland prva kolonija, ki je uvedla versko strpnost.

Dne 27. marca 1513. — Odkritje Floride. — Španec Ponce de Leon je odplul iz otoka Portorico, da najde čudotvorni otok, kjer se baje nahajajo "studene mladosti". Dne 27. marca 1513 je odkril novo pokrajino — Florido. Bila je onega dne Čvetna nedelja in ves kraj je bil v cvetju. Zato je Ponce de Leon pokrstil novo pokrajino z imenom "Paseua Florida". Florida v španščini pomenja "cvetni".

Dne 29. marca 1638. — Naseljenje Delaware-a. — Delaware je bil izvirno švedska naselbina. Leta 1637 je Axel Oxenstierna, veliki minister kralja Gustava Adolfa, oživel stari načrt svojega pokojnega kralja, da bi se ustanovila švedska zapadno-indijska družba. Za to je poslal Petra Minuit v novi svet, da osvoji in naseli kako pokrajino ob ameriškem obrežju. Minuit je dne 29. marca 1638 pristal ob obrežju in si izbral za naseljevo eni polotok, na katerem danes stoji mesto Wilmington.

Zgradil je fort, ki ga je nazval Christina v čast švedski kraljici-deklici, vso pokrajino pa je nazval Nova Suecia ali Novo Švedsko.

30. marca 1842. — Dr. Charles T. Jackson iz Bystona je tega dne prvič rabil eter kot anestetik (omotilno sredstvo pri operacijah).

30. marca 1887. — Tega dne je bila podpisana pogodba med Zdr. državami in Rusijo, po kateri je poslednja Združenim državam odstopila Alasko za \$7.200.000 v zlatu.

Darwinova teorija potrjena? V neki votlini v vzhodni Kaliforniji je našel profesor Dart lobanjo živega bitja, ki popolnoma odgovarja tako zvanemu missing-linku slavnega Darwina. Lobanja predstavlja nastanek anatomski prehod med opičjim človekom na Javi in popolnoma razvitim šimpanzom. Pravijo, da je s to najdbo izpolnjena doslej obstoječa vrzel v najdenih okostjih, oziroma lobanjah med človekom in opico.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Še nekaj iztisov - Slovensko-Amerikanskega Koledarja za leto 1925

imamo v zalogi. Vsebuje izvrstno čtivo, krasne slike in razne druge zanimivosti.

Stane 40 centov.

Kdor ga hoče imeti, naj ga takoj naroči pri:

Slovenic Publishing Co. 82 Cortlandt Street New York

Posledice vojne podivjanosti.

V Evropi se neprestano pojavljajo slučajji, ki so v gotovih ozirih podobni Haarmanovemu. Aretirali so dva človeka, ki imata na vesti več umorov. Dve trupli so oblasti našle, ostala pa iščejo. Človeško meso sta morilca prodajala.

Oblasti v Trebiču na Slovenskem so prišle na sled nečloveškim morilecem, ki so že več let zakopavali svoje žrtve in skrivali tako sledove svojega groznega posla.

Razburjenje, ki se je polastilo javnosti mesteca Trebiča, ko se je raznesla vest o odkritju zločincev, je naraslo od trenutka do trenutka. Šlo je za strašni tajnost dveh rodbin, Dvoračkov in Fejtov. Množice so obletale trinadstropno hišo, pod katero so ležala strohnela trupla žrtv. Mnogi so menili, da delo desetih delavcev, ki so kopali z lopatami v kleti in iskali trupla, ne bo imelo uspeha. Poleg tega je začel Dvoraček po prvem presenečenju zavijati resnice in spreminjati svojo prvotno izpoved. Preklekal je svoje priznanje ter se hotel izmotati iz neugodne situacije. Izjavil je, da so vse žrtve pokopane druga poleg druge v bivešem mlinu. Preiskovalni sodnik je dal razkopati več podzemnih prostorov, ali o truplih ni bilo duha ne sluha. Tedaj je Dvoraček opozoril oblasti na neko drugo hišo, te dni je pa naenkrat izjavil, naj ga pustite pri miru, ker je popolnoma nedolžen. Dejal je, da je bilo njegovo priznanje izsiljeno in da sploh ni ničesar zakrivil. Ponoči je bil ponovno zaslišan, nakar je priznal, da je morilec res zakrivil umor. Zato so ga oblasti ponovno privedle na ličje mesta, da pokaže, kje so trupla zakopana. Ljudstvo je drvelo po ulicah za njim. Zasliševanje Dvoračka je trajalo od 11 do poznega popoldneva. Ko je preiskovalni sodnik dr. Dostal napel vse sile, je Dvoraček slednjič priznal, da žrtve sploh niso pokopane v mlinu, temveč da so odnesli po umoru trupla v vrečah za ondosti na mostan, kjer so jih tudi zakopali.

Ne glede na to so razkopavali dalje na kraju, kjer je bila nekoč turbinna in kamor je privedel Dvoraček komisijo po prvem zaslišanju. Preiskovalni organ in pristojni radovednežev se je polastil dvom, ker ni nihče prav vedel, kje so trupla in kaj je sploh z osumljenim morilecem Dvoračkom. Na dvorišču so kopali dalje in ko je bila jama že zelo globoka, je nastalo med množico živahno gibanje. Mnogi radovedneži so se vzpeli z ušice na zid, ki jih je ločil od dvorišča. Naenkrat je iz vlekli neki delavec s škrampom iz gline drsno roko človeškega trupla. To je bila roka enega bratov Polickih. Kmalu so potegnili iz jame napol strohneli trupli obeh žrtv. Morileca sta navajala na trupli kup kamena. Umorjena brata sta ležala oblečena in obuta drug poleg drugega z globokimi ranami na črepih. Komisija je ugotovila, da sta bila ubita s sekirami.

Orožnik je pripeljal Dvoračka k truplom. Na vprašanje, da-li pokaže žrtve, je odgovoril trditno. Preiskovalni sodnik ga je vprašal, v katerem truplu spozna Matouš-a in v katerem Bartolomeja. Morilec je pokazal Matouša. Poznal ga je po dolgih laseh, ki jih pa na truplu sploh ni bilo. Sodnik ga je opozoril, da je še prejšnji dan dopoldne trdil, da so bila trupla obeh umorjenih bratov razsekana in pokopana za samostanom. Dvoraček je odgovoril, da je izjavil to samo slučajno, ker ni vedel, kje je njegov pomočnik zakopal trupla.

Vprašanje je zdaj, kje so ostale žrtve. Po novejšem priznanju morilec jih je namreč še pet, in sicer neko židovsko dekletce, en mlajši in trije starejši židje. Bržkone so zakopane tudi te žrtve na onem kraju, kjer so našli umorjena brata Policka. Ko konča preiskovalna komisija svoje delo in ugotovi vse okoliščine prvih dveh žrtv, bo iskala dalje, da najde še ostalih pet žrtv.

Oblasti so zadnje dni z vso vnetostjo nadaljevale akcijo, da najdejo ostala trupla. V Kohnovem mlinu so dokopali do grobov, kjer so našli dve trupli. Vrečice, ki so jih našli, so pa izpraznjene.

Pravljeno je, da se morali delo ustaviti. Dvoraček je ponovno izjavil, da so trupla poljskih židov sigurno pod mlinom. Kopati so začeli tudi na dvorišču čevljarja Josefa Kmet-a, o katerem je znano, da je konec vojne prodajal mnogo mesa. Dejal je, da je to meso svinjsko, včasih se je pa zmotil in priznal, da je pasje. Oblasti imajo moža na sumu, da je prodajal človeško meso. Preiskava v tej smeri se energično nadaljuje. Trebič živi v napetem pričakovanju pogreba umorjenih bratov Polickih. V Kmetovi hiši niso našli doslej nobenih sledov. Aretiran je bil tudi Josef Pacher, ki je pomagal zločinski družbi pri raznih tatvinah.

Fejta mlajši je izjavil na policiji, da so morilec pometali ostala trupla v reko. Označil je dotično mesto, toda njegov brat trdi, da so trupla v reki na drugem kraju. Komisija je dolgo zasliševala zločince ob reki. Vso okolico so zastražili orožniki, tako da občinstvo ni moglo blizu. In dočim je bil doslej na tem kraju vedno živahen promet, se zdaj vsi mešani v strahu in grozi izogibljajo reke, kjer so po zadržanju morilec gnala trupla umorjenih židov. Oblasti so odredile, da se struga reke temeljito prečisti.

V Trebiču prispe oddelek pionirjev, ki zajeti vodo in prečisti vso strugo. Predno začno preiskovati strugo, se hočejo oblasti še prepričati, kaj je v gnojni jami bivšega Kohnovega mlin-a. Morda je rešitev zagonetke tam. Posrečilo se je prekopati do kanala, ki vodi z dvorišča tega mlin-a do bližnjega potoka in dalje v reko. Ko so kopali dalje, so našli na velik kamen, ki bržkone pokriva vhod v tajne podzemne prostore. Ko preiščejo tudi ta hodnik, pride na dan, kdo je imel prav — ali Dvoraček, ki trdi, da je pet trupel v kanalu, ali pa brat Fejt, ki sta izjavila, da so trupla v reki. Dvoraček se prepeljal iz Trebiča v zaporo okrajnega sodišča v Jihlavi, odkoder ga pripeljejo nazaj šele po tem, ko najdejo trupla.

Kmentovo bajto in dvorišče straži noč in dan orožništvo. Zvečer se je vršila v bolnici obdukcija umorjenih bratov Polickih. Bartolomeju se poznajo na glavi smrtno rano, telo je še dobro ohranjeno, razen nog in rok, ki so že zgnila. Uradno poročilo o rezultatih obdukcije bo izdano pozneje. Pri okrajnem sodišču v Jihlavi se je pričelo zasliševanje udeležencev trebiških umorov. Preiskavo vodi sodnik Netoliczka. Aretirani Josef Fejt je izjavil, da je umorila enega bratov Polickih žena Karla Dvoračka. Dvoračkova pa uporno trdi, da je zločin in skuša z argumenti dokazati, da je nedolžna. Dasi so jo s Fejtom konfrontirali, vztraja na svoji prvotni trditvi, da ona ni morilca.

Preiskava in razkopavanje podzemnih prostorov stane državo že 3000 čehoslovških kron. Občinstvo spremlja to akcijo z napetim zanimanjem. Na licu mesta, kjer so našli umorjena brata Policki, se zbirajo množice radovednežev iz okolice, novinarji, fotografi in dr.

Zadnje dni so začele oblasti sumiti, da je banda zločincev umorila več slovaških in karpatoslovskih trgovcev z usnjem. Karel Dvoraček je v zaporu miren in odgovarja hladnokrvno na vsa vprašanja sodnika. Ko so mu dejali, da dobi za svoje zločine vrv za vrat, je cinično odgovoril: "Saj me ne bo bolelo". Po izpovedi aretiranih banditov je bil glavni organizator umora poljskih židov Josef Kunist, ki je vodil tudi zloglasno družbo dezertirjev v Trebiču. Kunist je umor organiziral. Dvoraček je brat Fejt so pa izvršili načrt.

Fejta mlajši je izjavil na policiji, da so morilec pometali ostala trupla v reko. Označil je dotično mesto, toda njegov brat trdi, da so trupla v reki na drugem kraju. Komisija je dolgo zasliševala zločince ob reki. Vso okolico so zastražili orožniki, tako da občinstvo ni moglo blizu. In dočim je bil doslej na tem kraju vedno živahen promet, se zdaj vsi mešani v strahu in grozi izogibljajo reke, kjer so po zadržanju morilec gnala trupla umorjenih židov. Oblasti so odredile, da se struga reke temeljito prečisti.

V pogovoru mu je povedal župan predvsem, da nimajo ne zdravnika ne lekarnarja. "Vsi smo zdravi in ju ne potrebujemo. Pri nas je zrak najboljši, voda je čista, jemo zdrava jedila, zelo prosta, ne pijemo vina in ne kadimo, vsi revni in si ne moremo privoščiti nikakega razkošja." Obledo imamo volneno, spat ho dimo zgodaj in vstajamo še pred solnčnim vzhodom. Tako živimo dan na dan, leto na leto, in tako se počutimo zdrave in zadovoljne.

Pripeti se, da kdo pade, ko sle-di kozam. V takem slučaju pokličemo na pomoč zdravnika iz kakakega bližnjega kraja. Duhovnika sedaj nimamo. Bil je pri nas nekaj časa neki mladi gospod, pa mu je bilo dolgčas in je odšel. Sedaj iščemo starejšega duhovnika. Med seboj živimo v ugodnem bratstvu in si pomagamo drug drugemu. — Naš kraj je osamljen in o daljen od drugih, pa smo se navezali drug na drugega in živimo srečno, tako, da si ne želimo nikakih izprememb. Pri nas ni preprirov, najbrže radi tega, ker se ne točijo alkoholne pijače. Tatvina je pri nas neznana.

Redki so smrtni slučajji v občini, pa tudi redki porodi in poroke. Kaj hočete? Naš zrak je mrzel in to vpliva na značaj človeka. Dekleta čakajo brez nestrpnosti. Ako se poroče, so dobre žene, ako ne, pa se udajo svoji usodi in vrše svoje vsakdanje delo dalje in vedno z enakim veseljem.

Batorske ladje.

Hamburško-ameriška paroplovna družba je naročila deset jedernih, ki bodo opremljene s Fletnerjevimi motorji. Te ladje bodo vozile med Hamburgom in Rio de Janeirom v Južni Ameriki in pa na vzhodnoazijskih progah. Računajo, da se bo z uporabo pesatnih in monsunskih vetrov dalo na kuriru približati 40 do 60 odstotkov.

Tadi mlajši Fejt je priznal, da so trupla umorjenih razsekali s sekirami in razmetali po okolici. Dolej je bilo aretiranih 16 oseb, ali to število se bržkone še pomnoži. Preiskovalni sodnik je že sestavil seznam priče, ki jih bo pri senzacionalnem procesu lepo število.

Zanimivo je, da obdukcija umorjenih bratov Polickih ni doglala, kdaj sta bila umorjena.

Dvoraček trdi, da so ju na stanovanju samo do nezvesti prepleli in šele pozneje v mlinu ubili. Fejt ml. pa trdi, da sta bila oba brata umorjena v stanovanju.

Trupla ostalih žrtv bodo iskali po istem sistemu dalje. Preiskava in zasliševanje se vrši redno v Jihlavi, kjer je zaprt 11 oseb. V Trebiču sta ostala samo mlajši Fejta in njegov oče. Delo v bivešem mlinu naglo napreduje. Oblasti upajo, da se jim v kratkem posreči najti tudi ostala trupla in točno ugotoviti, koliko žrtv ima na vesti zločinska tolpa. Tudi na dvorišču čevljarja Kment-a se dolo nadaljuje zlasti po blazno, kjer je imel Kment smetlišče. Na javlani je baje sušil kože, v jami pa metal čreva in kosti. Predhodna preiskava zločinov je končana. Te dni je preiskovalni sodnik v Jihlavi zaslišal ponovno Karla Dvoračka. Morilec je v celoti ovrgel svoje prvotno priznanje in trdi, da je bil k temu prisiljen za brutalnimi sredstvi.

Priznava serier soudeležbo pri nekaterih tatvinah, toda o umorih noče ničesar vedeti. Tudi njegova žena Ana ne more priznati soudeležbe pri umorih. Oba so konfrontirali z Josipom Fejtom, vendar pa sta vstrajala pri svojih trditvah.

KJE LJUDJE NE MRO

V vasi Salecchio blizu Domodossola v Italiji že tri leta ni umrl noben človek. Te dni je obiskal omenjeni kraj neki novinar, hoteč po-vprašati župnika, zdravnika, lekarnarja in pokopališnega čuvalja, kako je to, da vlada v občini tako železno zdravje.

V pogovoru mu je povedal župan predvsem, da nimajo ne zdravnika ne lekarnarja. "Vsi smo zdravi in ju ne potrebujemo. Pri nas je zrak najboljši, voda je čista, jemo zdrava jedila, zelo prosta, ne pijemo vina in ne kadimo, vsi revni in si ne moremo privoščiti nikakega razkošja." Obledo imamo volneno, spat ho dimo zgodaj in vstajamo še pred solnčnim vzhodom. Tako živimo dan na dan, leto na leto, in tako se počutimo zdrave in zadovoljne.

Pripeti se, da kdo pade, ko sle-di kozam. V takem slučaju pokličemo na pomoč zdravnika iz kakakega bližnjega kraja. Duhovnika sedaj nimamo. Bil je pri nas nekaj časa neki mladi gospod, pa mu je bilo dolgčas in je odšel. Sedaj iščemo starejšega duhovnika. Med seboj živimo v ugodnem bratstvu in si pomagamo drug drugemu. — Naš kraj je osamljen in o daljen od drugih, pa smo se navezali drug na drugega in živimo srečno, tako, da si ne želimo nikakih izprememb. Pri nas ni preprirov, najbrže radi tega, ker se ne točijo alkoholne pijače. Tatvina je pri nas neznana.

Redki so smrtni slučajji v občini, pa tudi redki porodi in poroke. Kaj hočete? Naš zrak je mrzel in to vpliva na značaj človeka. Dekleta čakajo brez nestrpnosti. Ako se poroče, so dobre žene, ako ne, pa se udajo svoji usodi in vrše svoje vsakdanje delo dalje in vedno z enakim veseljem.

Batorske ladje.

Hamburško-ameriška paroplovna družba je naročila deset jedernih, ki bodo opremljene s Fletnerjevimi motorji. Te ladje bodo vozile med Hamburgom in Rio de Janeirom v Južni Ameriki in pa na vzhodnoazijskih progah. Računajo, da se bo z uporabo pesatnih in monsunskih vetrov dalo na kuriru približati 40 do 60 odstotkov.

V. M. Garšin.

Nadežna Nikolajevna.

(Nadaljevanje.)

Prvič: Sonja mi je poslala pismo s popisom razgovora med njo in materjo Beszonova. Starka je včas ob sprejemnih urah zašla k njej v institut, spominjajoča se prijateljskih vezi, ki so vedno obstajale med njo in njenim sinom na eni ter Sonjino materjo na drugi strani. Po sestrčinih besedah je to pot prilažila z vznemirjenim in tajinstvenim izrazom na obličju in po nekoliko nerodnih, uvodnih besedah odkrila, čemu je pravzaprav prišla. Sergej Vasiljevič ji je podrobno pisal o vsem, kar se je dogodilo pri nas. Trdil se je, da kazati vso stran kolikor mogoče črno. Sicer ni posil matere, da bi o vsebini pisma izpregovorila s Sonjo a stanka sama se je iz hvalnosti odločila iti k njej in ji povedati, kako me Sonja še pravčasno lahko reši. Zelo je bila začudena, ko je izvedela, da je sestrčini že vse znano. Vzemirala se je. Njo, staro žensko, je bilo sram govoriti o takih stvareh, z mlado deklico, pa še institutko povrh; a kaj je mogla narediti? Treba je rešiti nesrečnega Andreja, pa naj velja, kar hoče. Na Sonjinem mestu bi odšla iz instituta in se takoj odpeljala v Petrograd, da bi mu odprla oči.

"Sergej Vasiljevič, — je pisala Sonja — igra v tej povesti čudno vlogo. Ne verujem, da bi pisal vse to materi, če si ne bi bil v svesti, da bo gotovo sporočila vse meni ali še bolj, če ne bi želel, da mi mati vse pove.

To pismo me je razburilo, a drugo, dolgo in anonimno, ki sem ga prejel takoj za tem, je zvrhalo to kupo.

V bombastičnih, visoko-donečih izrazih me je neznani avtor opozarjal na žalostno usodo vseh mladih ljudi, ki se slepo predajo strastem ter ne vidijo nedostatkov bitja, s kakršnim nameravajo stopiti v zvezo, ki je izprva le lahka in neopazljiva spona, a se pozneje izpremeni v težke okove, podobne tem, ki jih vlačijo katoržniki za seboj. Tako se je izražal neznani avtor pisma. — "Verujte iskreni besedi iskušaneega starca, gospod Lopatin, da je neenakost v zakonu zelo strašna stvar. Ta je ugrabil svetlo mnogo velikih talentov: prosim, uvažujte to, gospod Lopatin. — Nato je sledil cel obtežilen akt napram Nadeždi in njeno dušo je nazival celo "plen pekla" (tu sem spoznal kapetanova roko). Obtoževal jo je dolgega, razuzdanega življenja, "ki bi se bila lahko dvignila iz njega, če bi le hotela, ker je imela sorodnike, dasi daljne, ki bi jo, o čemer sem prepričan, izlekli iz njenega socijalnega položaja, a po naravni nagnjenosti te osebe k razuzdanosti, se je raje še nadalje pogrezala v blato, iz katerega jo vi poizkušate zmanjšati pri čemur boste brezvladno uničili svoje življenje in svoj velik talent." Obtoževal jo je uboja človeka, "tudi povsem poštenega človeka, ki se sicer ni odlikoval s toliko nadarjenostjo kot recimo vi, vendar izvrstnega človeka, ki je zaslužil na mesec petdeset rubljev in imel ugodne šanse, da še poveča te dohodke, ki bi dočela zadostovali za življenje obeh; zakaj, na kaj je moglo računati tako bitje, kakor ta preziranka, ki je pa vendar v sled svoje nagnjenosti raje odbila ponudbo tega mladega človeka, gospoda Nikitina, za zakon, da bi le mogla zopet nadaljevati svoje gnusno življenje."

Pismo je bilo zelo dolgo; nisem ga prečital vsega, ampak sem ga vrgel v zakurjeno peč. Sodelovanje Beszonova pri tej stvari se mi je zdele brezvladno. Čemu naj bi se neki kapetan brigal za spaso moje duše? Vsa kri mi je bušila v glavo in planil sem pokonci, da bi pohitel k Beszonovu. Ne vem, kaj bi bil napravil z njim. Na kapetana nisem mislil: ta renegat, ki skriva svoje renegatstvo, je bil mogoče celo prestrašen, a kako stvarjo. Prijel sem svojo čepico in bil že pri vratih, ko se streamem.

Bolje je, da se najprej umirim in šele potem odločim, kaj naj v tem slučaju storim.

Ostal sem pri tem in v pričakovanju Nadežde Nikolajevne poizkušal napraviti neke malenkosti na siaki, misleč, da se bom pri delu umiril; a čopci je skakal po platnu in oči niso videle barv; oblekel sem se, da bi odšel ven in se osvežil na zraku. Ko pa odprem vrata, zapazim, da pred njimi stoji Nadežda Nikolajevna blesta, zasopla, z izrazom groze na široko odprtih očeh.

XVIII.

(Iz Beszonovega dnevnika.)

Gorje! To gorje me preganja, čeprav se trudim, kjerkoli sem in karkoli delam, da bi ga pozabil in bi utešil. Oči so se mi slednjič odprle; preteklo je mese dni, odkar ničesar ne pišem v ta dnevnik in v tem mesecu se je odločilo vse. Kje je tisti hvaljeni filozofski mir?

Kje so noči, ki sem jih prečul in prebil pri delu? Jaz, tisti, ki sem se ponašal s tem, da imam kakster v naši brezkarakterni dobi, sem strit in uničen od burje, ki je pivrela nadme. Kakšna burja! Mar je to burja? Preziram sebe, preziram zavoljo svojega prejšnjega ponosa, ki me ni oviral, da ne bi podlegel prazni strasti; preziram zato, ker sem pustil, da ta vrag v ženski podobi zavladalo moji duši. Da, če bi imel vero v nadarjenost, si pač ne bi mogel drugače razjasniti tega, kar se je zgodilo, kakor tako, da ima tu vrag svoje prste vmes.

Prečital sem napisane vrstice. — Kako ponižujoče, jadne tožbe! O, kje si, moj ponos, kje ti, sila volje, ki si mi dajala možnost brzdati sebe in živeti ne tako, kakor se sploh živi, ampak kakor sem hotel živeti jaz. Ponežal sem se do nizkotne intrige; napisal sem materi pismo, a ona je brezvladno povedala njegovi sestrčini vse, kar sem hotel, vse to ni pomagalo; v svoji nestrpnosti sem prisilil starega osla napisati Lopatinu unomimno pismo — in tudi to bo — vem — brezuspešno. Vrgel bo pismo v ogenj ali pa še huje: pokazal ga bo njej, svoji ljubici, pa ga bosta skupaj čitala, se zabavala nad anonimni izbruhi kapetanske duše in zasmehovala mene, ker bosta pač vedela, da ni mogel nihče drugi pregovoriti kapetana k taki trivialnosti.

Njegova ljubica! Ali je res? Beseda mi je nehote prišla izpod peresa, še do sedaj ne vem, če je to res. Če pa ni tako? Če je zame še kaj u-pa? Le nejasno domnevanje, ki ga je povzročila brezumna ljubosumnost, me sili k misli, da jo je vzljubil.

Pred tremi leti je bilo vse mogoče in lahko. Lagal sem v tem dnevniku, da sem se jej odrekal, ker sem videl, da je ni mogoče rešiti. Če nisem lagal, potem sem varal samega sebe. Njo je bilo lahko rešiti; treba se je bilo samo skloniti in jo pobrati. Jaz se nisem hotel skloniti. Šele sedaj razumem to, ko mi srce krvavi ljubozni do nje. Ljubezni! Ne, to ni ljubezni, to je že brezumna strast, to je požar, v kakršnem ves gorim. S čim ga bom pogasil?

K njej pojdem in se porazgovorim z njo. Zbral bom vse svoje sile in bom govoril mirno. Naj izbira med menoj in njim. Povedal ji bom samo resnico, da ji ni mogoče računati na tega silno dovzetnega človeka, ki danes misli nanjo, jutri pa ga bo zmešalo kaj drugega in ona bo pozabljena. Pojdem! Ves sem že zmučen. — Ne morem več.

Istega dne.

Bil se mpri njej. Sedaj grem k njemu. To so zadnje vrstice, ki bodo napisane v tem dnevniku. Nič me ne more zadržati. Nisam več oblasti nad seboj.

XIX.

Čemu nadaljevati? Ali ni boljše, da končam svoje spomine s temi vrsticami?

Ne, napisal bom vse do konca. Vseeno: če vržem tudi proč pero in zvezek, ta strašni dan bom preživljal še tisočkrat; tisočkrat bom še čutil grozo in pekočo vest in bolezen zaradi izgube. Tisočkrat pojde mimo mene prizor, ki bom sedaj pisal o njem, v vseh svojih podrobnostih, in vsaka izmed teh podrobnosti mi bo legla na srce kot kamen.

Nadaljeval bom in dokončal. Pripeljal sem Nadeždo Nikolajevno v sobo; komaj je stala na nogah in tresla se je, kot da ima mrzlico. Neprestano z istim prestrašenim pogledom me je gledala in v prvem hipu ni mogla ziniti niti besede. Posadil sem jo na stol in ji dal vode.

— Andrej Nikolajevič, bodite oprezní. Zaprite vrata. — Ne pustite nikogar v sobo. On bo takoj prišel.

— Kdo, Beszonov?

— Zaprite vrata, je Šepetala.

Polotil se me je gnjev. Ni mu bilo zadosti anonimnih pisem; zdaj začenja z nasiljem.

— Kaj vam je storil? Kje ste ga videli? Umirite se. Pijte še vode in potem govorite; kje ste ga videli?

— On je bil pri meni.

— Prvič?

— Ne, ne prvič. Bil je že dvakrat. Nisem vam hotela povedati, da vas ne bi razburjala. Prosila sem ga, naj preneha zahajati k meni; rekla sem mu, da ga težko gledam. On je molče odšel in ga ni bilo tri tedne. Danes je pa prišel zgodaj in počakal, dokler se nisem oblekla.

Obmolknila je; težko ji je bilo nadaljevati.

— No, in potem dalje?

— Nikdar ga nisem videla takega. Izprva je govoril mirno. Govoril je o vas; pa nič slabega. Rekel je samo, da ste zelo dovezeti in čustveni človek in da se ne smem zanašati na vas. Rekel je enostavno, da me boste zavrgli, ker vam hmalu postane edolgočasno nadaljno obcevanje z mano.

Obmolknila je in zaplakala. O, nikdar še nisem občutil toliko ljubezni in usmiljenja! Prijel sem njene mrzle roke in jih začel poljubovati. Bil sem neizmerno srečen; ne prestanto so mi lile besede iz ust. Rekel sem, da jo ljubim za vse življenje, da mora postati moja žena, da vendar vidi, da nima Beszonov prav. Povedal sem ji tisoč preprostih, osrečujočih besedi, ki večinoma niso imele nobenega zunanjega smisla, vendar jih je razumela. Videl sem njeno milo, od sreče blaženo obličje na mojih prsih in to je bilo povsem novo, nenavadno obličje, brez onih tajnih bolevi v potezah, ki sem jih bil navajen gledati.

Smehljala se je in jokala, poljubljala mi roke in se stiskala k meni. In v tem trenutku mi bilo v vsem veselju nesar drugega razen njo dveh. Govorila je nekaj o svoji sreči in o tem, da me je vzljubila že v prvih dneh najinega znanja in da je zbežala od mene, ker se je prestrašila te ljubezni; da me ni vredna in ji je strašno zvezati svojo usodo z mojo; in iznova me je objemala in pretakala solze sreče. Naposled se je osvestila.

— A Beszonov? — vpraša nena.

— Naj le pride, — porečem jaz.

— Kaj nama do Beszonova.

— Čakajte, dokončala bom, kar sem začela o njem govoriti. Da, on je govoril o vas. Potem o sebi. Rekel je, da mi je mnogo boljše opora, kot vi. Spomnil me je, da sem ga pred tremi leti ljubila in bila pripravljena iti za njim. Ako sem mu rekla, da vara samega sebe, je izginil ves njegov ponos in spoza bil se je tako, da je planil nadme. Počakajte, — reče Nadežda Nikolajevna, in me prime za roko, ko je zapazila, da sem skočil na noge, — ni se me dotaknil. — Žal mi ga je, Andrej Nikolajevič, — valjal se je pred mojimi nogami, ta samoljubni človek! Če bi vi to videli!

— Kaj ste mu rekli?

— Koniec prihodnjih.

"GLAS NARODA". THE BEST JUGOSLAV ADVERTISING MEDIUM

Najnovije nemško orožje.

Tik pred koncem vojne so nemški kemiki iznašli nov plin, ki ima strahovito uničevalno moč. Vojne žrtve bi se za par tisoč povečale, če bi ne bilo v zadnjem trenutku izdano povelje, da se plina ne sme uporabiti. Francozi očitajo Nemcem, da na tajnem še vedno izdelujejo ta plin.

V poslednjem času francoski listi mnogo pišejo o strašnih plinih, ki so jih baje Nemci iznašli ter jih nameravajo uporabiti za bodočo revanžno vojno proti Francozom. Ker se je začela spričo teh vesti vznemirjati široka francoska javnost, je poslal pariški "Matin" svojega poročevalca k poslancau Taitingerju, ki je prvi prinesel gornjo vest v javnost, da ga povpraša, koliko je na stvari resnice.

Omenjeni list poroča: Taitinger je izjavil, da so njegove informacije popolnoma točne. Nemci so iznašli plin, s katerim bi mogli v slučaju vojne v parurah opustošiti vsa večja francoska mesta. Taitinger se je nahajal pred nedavnim časom v družbi več znamenitih osebnosti na obedu pri bivšem poslancau Provodu. Med povabljenimi je bil tudi neki nemški letalec, kojega ime je dobro znano še izza vojne. Tekom pogovora je letalec priznal, da so razpolagali Nemci ob koncu vojne z nekim strupenim plinom, kojega učinek je bil nepopisen. Njegova letalska eskadrila je dobila nalogo, da ga naj preizkusi pri prvem bombardiranju. Toda v tem se je vojaški položaj izpremenil ter se obrnil v korist zavezniškim, vsled česar je nemški generalni štab izdal povelje, naj eskadrila s poskušnjo novega plina še počaka. To povelje je prišlo takomucadoma, da ga ni bilo mogoče pravočasno sporočiti vsem letalom, in tako se je zgodilo, da je eno izmed letal odletelo bombardirat francoske postojanke.

Rezultat je bil strašen; na površju treh kvadratnih kilometrov je bila pokrajina popolnoma opustošena. Dalje je Taitinger izjavil, da je vojni ministerstvo, čim je začelo o teh plinih, začelo v največji tajnosti poizvedovati o njih ter se je baje o resničnosti njegovih odkritij dobro uverilo. Poslanece je mnenja, da bi bilo dobro, poučiti javnost o preteči opasnosti, da se bo vsakdo vedel v slučaju izbruha nove vojne varovati. Tej Taitingerjevi izjavi dostavlja "Matin", da se je obrnil za informacije naravnost na vojni ministerstvo, ki pa o vsej stvari ni česar ne ve. Iz tega sklepa list, da so vse vesti, ki krožijo o strašnih nemških plinih, če že ne izmišljene, pa vsaj močno pretirane. Morja jim je dala povod nedavno v Berlinu izšla knjiga, ki razpravlja o bodočih vojnah, ki da se bodo vojevale le v znamenju strupenih plinov.

Nova velika plesna dvorana v Londonu.

Royal Operhouse Convent-garden se izpremeni v dvorano za ljuške vreditve, posebno velike plesne, na katero ima vsakdo dostop. Poslopje so sezidali leta 1858 in so se dajale v njem razen opernih tudi dramske, cirkuske in varietetne predstave. Za časa vojne je služilo gledališče za skladišče. V njem se je nahajalo za tisoč vagonov pohištva onih hotelov, v katerih so se nastanili razni državni uradi, posebno vojaške pisarne.

Kje je JOHN STER, ki se je nahajal svojočasno na 715 East 156th St., Cleveland, Ohio. Jaz sem vnet invalid in se nahajam že peto leto v bolnici. Zdjaj potrebujem od njega neko potrdilo, zato prosim rojake, da mi poročajo, če kdo kaj ve o njem. Carl Belitch, Ward 10, Main Hospital, National Soldiers Home, Sawtelle, Mich. (2x 4,5)

NAZNANILO.

Rojakom v državi Minnesota naznanjamo, da bo v kratkem obiskal naš zastopnik Louis Vessel iz Gilberta vse slovenske naselbine v železnem okrožju Minn. Rojak Vessel je že naš dolgoletni zastopnik in je pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda", prodajati vsakovrstne knjige naše založbe in sploh opravljati vse v naš delokrog spadajoče posle. Rojakom ga toplo priporočamo in jih prosimo, da mu gredo na roke.

Uprava "Glas Naroda"

Ameriška kinematografska igralka.

Gilda Gray v havajski obleki.

Nove pošiljate knjig.

Prejeli smo veliko zanimivih in poučnih knjig in jih prodajamo po označenih cenah.

Po teh knjigah smo imeli mnogo vprašanj, zato ne odlašajte z naročilom, da katere ne zmanjka, predno dobimo vaše naročilo.

Z naročilom pošljite potrebno svoto bodisi z money ordrom, v znamkah ali gotov denar v zavarovanem pismu na:

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York

Prečitajte pazno oglase o novih knjigah.

Jugoslovanska kraljica okradena.

Arretirali so postajenačelnika in njegovo ženo, ker sta ukradla kovčeg jugoslovanski kraljici Mariji. Postajenačelnikova žena je kovčeg odprla ter nekaj predmetov darovala svojim prijateljicam, ostale je pa ohranila zase. — Kako se je završila tatvina.

Pred senatom v Ogulinu se je vršila razprava proti Vatroslavu Mulvanu, šefu železniške postaje v Bakru, in proti njegovi soprogi Pavli, radi zločona uradne ponesrebe, eno mo sodeležbe. Za razpravo je vladalo v Ogulinu ogromno zanimanje. Sodnemu sedenju je predsedoval sodni svetnik Goršić, votanti so bili svetniki Bišćupce, Vurdela in Jelošić, obtožbo je zastopal državni pravnik Mišćinov. Obtožena sta zagovarjala odvetnik dr. Kosulj iz Zagreba in odvetnik Horvat. Obtožnica je bila proglašena dne 31. jan. Sicer je bil Vatroslav Bulvan rešen obtožbe radi nadodelstva radi uradne ponesrebe, njegova soproga Pavla pa je bila radi tatvine obsojena na tri tedne ječe, odnosno se ta kazen po zakonu o pogojni obsodbi odgodi za dobo petih let.

Zaslišanih je bilo na to več priči, ki so razneroma izpovedale v prilog obtožbe. Razsodba je bila proglašena dne 31. jan. Sicer je bil Vatroslav Bulvan rešen obtožbe radi nadodelstva radi uradne ponesrebe, njegova soproga Pavla pa je bila radi tatvine obsojena na tri tedne ječe, odnosno se ta kazen po zakonu o pogojni obsodbi odgodi za dobo petih let. Bulvan je priznal, da je bil pri prihodu dvornega vlaka v službi, da pa ne ve, kako je prišel kovčeg v njegovo pisarno. Kovčeg je opazil šele pozneje, a ni polagal na to večje važnosti, ker je bilo tam več sličnih predmetov. Kasneje je ugotovil, da je kovčeg last dvorne gospode, ni pa si upal zadeve prijaviti. Prtljago iz dvornega vlaka so prenašali gardisti. Kam, to ni

Drgenje vedno pomaga!

Ne zanemajte se na mastna mazila, ko v krasni potrebi potrebujete klistir!

Reg. U. S. PAT. OFF.

je bil vedno dobro pripravilo. To je najfinjši in najbolj zanesljiv klistir, ki ga morate imeti na dohvat. Si pristan, če nima ANCHOR znak.

F. A. D. RICHTER & CO.

104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

JOHN SIMONCICH

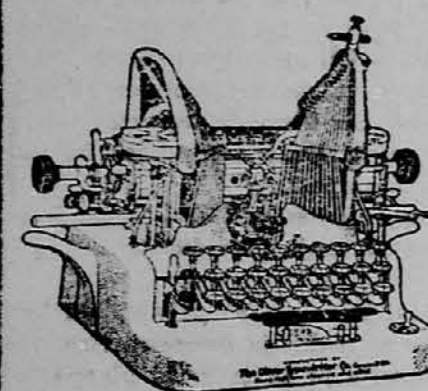
KROJAČ

73 ANTHON AVENUE

RIDGEWOOD, N. Y.

Rojakom v New Yorku se priporočam, da si ogledajo nove vzorce za spomladanske obleke.

Obleke izdelam natanko po naročilu po najnižji ceni.

Posebna ponudba našim citateljem

Prenovljen! pisalni stroj "OLIVER" \$20.

3 strešico va slovenske črke, č, š, ž — \$25.00

OLIVER PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI

Pisati na pisalni stroj o kakršni umetnosti. Takoj tak ko vaš piše. Hitrost pisanja dobiti s vašo

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

87 Cortlandt Street

New York, N. Y.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

POUČNE KNJIGE:

Kneippov domači zdravnik \$1.25

Naša zdravila50

Sadje v gospodinjstvu70

Zbirka domačih zdravil z opisom človeškega trupla .75

Najboljša slovenska kuharica z mnogimi slikami, obsega 668 strani 5.00

Slovensko nemški besednjak, (Wolf-Pletršnik) — 2 trdo vezani knjigi, skupaj 1888 strani10.00

Nemško slovenski besednjak, (Wolf-Cigale), — 2 trdo vezani knjigi, skupaj 2226 strani 7.00

Jugoslavija, 3. zveski, zemljepisni, statistični in gospodarski pregled in —

Zgodovina SHS, 3. zvezki, zgodovinski podatki Jugoslovancev in Slovanov sploh na Balkanu. Zelo zanimivo za vsakega Jugoslovana 3.25

Mi plačamo pošttnino.

PAST.

ROMAN IZ NAPOLEONOVH VOJN.

Spisal Rafael Sabatini. — Za Gl. N. poslovenil G. P.

20

(Nadaljevanje.)

— To je, dotični major pa je kljub temu La Fleche sam.
— In Samoval je vedel to?
Sir Terence skoro ni mogel vrjeti.
Polkovnik Grant ni takoj odgovoril na vprašanje, pač pa nadaljeval svojo povest:

— Še v isti noči sem dal povsem mirno aretirati laži-majorja. Zaenkrat sem ga spravil s poti. Njegovi ljubinski prijatelji domnevajo, da je na poti k Masseni z informacijami, ki so mu jih brez dvoma dali na razpolago. Massena čaka njegovega povratka v Salamanki ter bo še dolgo čakal. Ko ga ne bodo videli ali čuli o njem, bodo seveda mistificirani in to je pravo duševno stanje, v katero ji treba spraviti sovražnike. Številke lorda Liverpool niso bile najbolj zanimiva stvar, katero sem našel na njegovi osebi.

— In vi mislite, da se je grof Samoval zavedal resnične osebnosti tega moža? — je vprašal Sir Terence, ki je še vedno dvomil.

— Zavedal?

Polkovnik Grant se je naglas zasmejal.

— Samoval je glavni agent Souza v Lizboni, najbolj nevarni in prekanji. Njegove simpatije so skozi in skozi francoske.

Sir Terence je bulil vanj, prevzel od presenečenja.

— To je nemogoče, — je vzkliznil.

— Samovala sem prekrat videl, — je nadaljeval polkovnik Grant, — v Oportu ob času Soutlove okupacije. Takrat se ni imenoval Samoval in tudi jaz nisem bil polkovnik Grant. Tam je bil zelo aktiven v francoskih interesih. Hočem biti bolj natančen. Deloval je v interesih Napoleona, kajti on je razkril Soutlova burbonsko zaroto, ki je podminirala armado maršala. Vam mogoče ni znano da prevladujejo v družini Samovala francoske simpatije. Mogoče tudi ne veste, da je portugalski markiz Alorna, ki je v armadi imperatorja, ter sedaj z Masseno v Salamanki, bratranec Samovala.

— Moj Bog, — je rekel Sir Terence, cmahovaje. — Grof Samoval je bil redni obiskovalec v naši hiši tekom zadnjih treh mesecev.

— To vem, — je odvrnil polkovnik hladno. — Če bi preje vedel to, bi vas posvaril. Dobro veste, da sem bil na Španskem, po drugih opravilih. Spoznati morate nevarnost, če se tak človek suče krog vas. Sempatam kakšna informacija...

— Kar se tega tiče, — ga je prekinil Sir Terence, — vam lahko zagotovim, da ni padla niti besedica z moje oficiozne mize.

— Ne bodite preveč trdno prepričani, Sir Terence. O tukajšnjih zadevah se vedno razpravlja. Tukaj so vaši tajniki in ženske Samoval pa se zna priljubiti ženskam. Kar vedo one, to ve tudi on. Stavim kar hočete.

— Ničesar ne vedo.

— To je preveč rečeno. Sempatam pade vendar kaka beseda. Včasih kak migljaj. Take stvari pobira povsem naravna ženska razdovednost in brez misli se jih sporičamo Samovalu, ki nastopa kot vnet pristaš angleške stvari. Samoval pa je pravi vrag pri sestavljanju podrobnosti v smiselno celoto. Premislimo celo stvar. Mogoče niste izdali nikakih podrobnosti, a sempatam ste vendar kaj omenili. Pustimo pa to za enkrat ter upajmo, da ni bila storjena slabost. Hočem vas le opozoriti na to, da niso ti obiski Samovala v vaši hiši le družabno razvedrilo. S tem, da se je seznanil z vami in vašo družino, je zasledoval povsem določen cilj.

— On ne pride več, — je rekel Sir Terence ter vstal.

— To je dobro. Treba pa bo takta, kajti s človekom, kot je Samoval, je treba skrajno previdno postopati.

— Proketo previdno postopam z njim, nič bati se, — je rekel Sir Terence. — Lahko se zanesete na mojo previdnost.

Polkovnik Grant je vstal.

— Razmišljal bom še v zadevi Penalva. Ne mislim, da bi bilo kaj mogoče storiti še sedaj. Glavna stvar je zamašiti vire, poton katerih dobivajo Francozi informacije in to je moja glavna briga. Kako napreduje opustošenje pokrajine?

— Postalo je bolj živahno, kakor hitro se je umaknil Souza iz viade. Zadnja poročila pa kažejo, da je opustošenje zopet ponehalo.

— Tudi pri tem so na delu, kot vidite. Souza ne bo počival, dokler more bdeti iz osvetlečnosti in lastnih interesov.

— Prožil je pribojnik roko, da se poslovi.

— Ali nečete ostati pri kosilu? — je rekel Sir Terence.

Takojo bomo jedli.

— Zelo dobri ste, Sir Terence.

— Odlila sta na verando, kjer so se sedeli Lady O'Moy, Miss Armitage, kapitan Tremayne in Carruthers. V njih družbi je tudi grof Samoval.

Dejanski pa je bil grof že celo uro na Monsanto in polovico te ure je preživel zelo prijetno v družbi žensk. Govoril je tako vneto o ženstvu lorda Wellingtona in o junaštvu angleškega vojaka, posebno pa irskega, da je bil za trenutek vspanan celo instinktivni sum Silvije.

— In zmagati morajo, — je rekel navdušeno, z bleščicami oči. — Neopojljivo je, da bi se mogli kdaj vdati Francozom, čeprav govorijo številke proti njim.

— Ali je njih premor tako velika? — je vprašala Lady O'Moy, presenečena ter na široko odprla svoje otročje oči.

— Žalibog, od treh do petih proti enemu. Pa kaj bi obupavali raditega? — Njegov glas je vibriral od znanosti. — Tereen je težaven, lahko ga je braniti in ženji lorda Wellingtona bo izkoristil vsako ugodno priliko. Tako so naprimer utrdbe v Torres Vedras.

— Da, čula sem o njih. Povejte nam kaj o njih, grof?

— Povedati vam o njih, draga gospa? Ali naj prinašam parfum k rozi? Kar vam jaz lahko povem, veste tudi vi in dosti boljše kot jaz sam.

— Ničesar ne vem. Sir Terence je naravnost smešno molčel, — je rekla Una ogorčeno. Spoznala je, da ne postopa mož z njo kot z inteligentnim bitjem, katero se obvesti v taki zadevi. Bila je nje gova žena in nobene pravice ni imel prikrivati ji kako stvar.

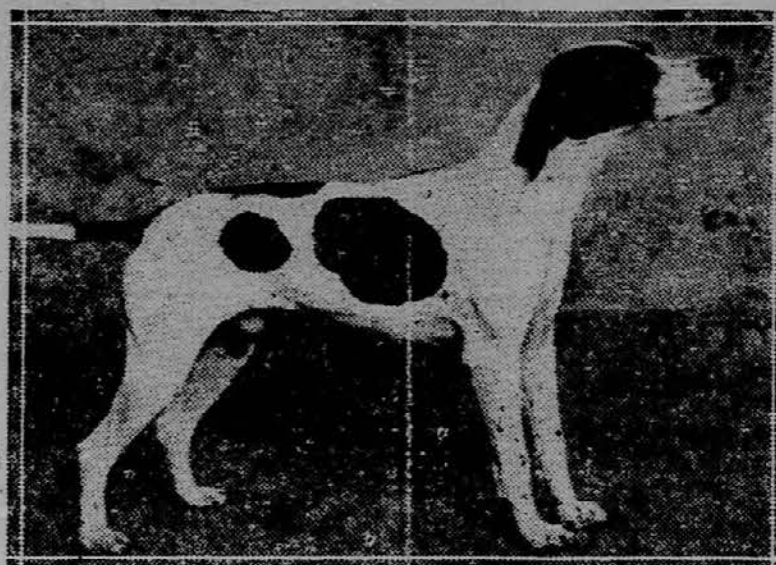
— Res je, — je priznal Samoval. — Težko verujem, da je stvar res taka.

— Vi pozabljate, — se je oglasila Silvija, — da niso te skrivnosti privatne skrivnosti Sir Terence. To so skrivnosti njegovega urada.

— Mogoče, — je rekel Samoval, ki se ni dal poraziti. — Če pa bi bil jaz Sir Terence, bi hotel predvsem potolažiti naravni strah svoje žene. Prepričan sem namreč, da ste v strahu, draga Lady O'Moy.

(Dalje prihodnjik.)

NAJBOLJŠI PEŠ V AMERIKI

Na letni razstavi psov, ki se je vršila pred kratkim v newyorškem Madison Square Garden je bil soglasno priznan za najboljšega ameriškega psa "Governor Moscow", ki ga vidite na sliki. Njegov gospodar je znani pittsburski premogovni magnat R. F. Maloney.

P. P.:

Prva ljubezen.

Nina je imela dve dolgi kiti, ki sta ji padali po hrbtu in če se je burno zavrtela na peti, zaplaval po zraku okrog glave. Poleg tega je imela rdeča lica.

Kot četrtošolec, ki iz principa sovraži vse ženske, ker so tako zelo neumne, bi se gotovo ne bil tak hitro zaljubil vanjo, če ne bi bila po zimi na ledu padla in to skoro meni v naročje in če ne bi bila tako zapeljivo zardela, ko se mi je zahvalila.

Ko sem jo čez tri dni srečal, sem zardel tudi sam, postalo mi je vroče in brez vse potrebe sem se na čisti izpodtaknil. Ninina prijateljica se je na ves glas zasmejala, ona pa je bila rdeča in se ni smejala.

Tisti večer me je bolela glava in vso noč nisem spal. Tiščal sem obraz v blazino, se učil na pamet najbolj poetično ljubezensko razodetje tega sveta in sklenil kupiti drugo jutro novo evratnico. Zjutraj smo pisali v gimnaziji neko nalogo, pri kateri se mi je vse vrtilo pred očmi. Tudi nesreča ni spala. Dobil sem prvo dvojko tisti dan. Prej še nikoli nobene; takrat pa v grščini, ki mi je bila najljubši predmet. Mili Bog, risal sem na kos papirja tisti dve kiti in koval Ninin monogram, pa me je profesor poklical. Vstal sem in niti tega nisem vedel, katero poglavje da se ravnokar čita in bil sem rdeč kakor rak ali trninja in brenil sem soseda Jožka:

"Kje smo, za vraga, odpril vendar gobec!"

Lopov mi je res povedal, toda tako tiho, da nisem ničesar razumel. In potem sem dobil dvojko.

Prva je bila in pogrela me je. Šel sem vase ter začutil klasično resnico, da so ženske res neumne gosi in da niti Nina ni izjema. Sklenil sem, da je sploh ne pogledam več, da si izbijem stvar iz glave in ostanem možak in sovražnik žensk.

Toda drugo jutro, ko sem jo srečal, je nesrečna deklica zopet zardela, ko me je ugledala, in pogledala v tla. Ko sem jo pozdravil, da sem bil na vso moč hripav. Zjezilo me je, in rekel sem si: šema! Zvečer sem Jožku, ki se je norčeval iz mene, prisegel, da jo koj drugi dan ulovim in ji makar na sredi ceste razodenem ljubezen in jo poljubim.

Res sem jo ulovil drugi dan in ko sem videl, kako je sramežljivo pogledala v tla, ko sem jo pozdravil, mi je začelo toliči srce in sem hlabro odprl usta. Toda namesto da bi rekel, kakor sem se bil pripravil: "Gospodična dovolite, da vas spremim do šole," sem rekel nekaj čisto drugega in sem pri tem tako zelo ječlal, da je vprašala:

"Ali niste nekaj rekli?"

Jaz sem zakašljal, se izpodtaknil in vprašal, koliko je že ura.

"Pol osmih," je rekla. Jadrno Ogibal sem se je ves teden, toda zastoj. Zaljubljen sem bil vsak dan bolj s spanjem, učenjem jedjo je bilo k vragu in poleg tega se je ves svet kakor dogovorjeno zarotil zoper mene; profesorji, stariši, šošolci... Koncem tistega tedna sem napisal Ninu pismo, je poškrbnil z parfumom in opremil

in vrag jo je odnesel izpred mojih oči.

"Prokleta gos," sem zasepetal za njo, ki je izginila za ogrom. Stisnil sem pesti in sem rekel, da je treba to žensko pridobiti, prevzetno opico, da bo na vso moč zaljubljena, potem pa ji izravnati šop las in se ji zasmejati v obraz.

Brez nje sploh ni mogoče živeti in da me je zastupila s svojimi črnimi očmi. In sem pismo vtaknil v Cezarja ter šel v šolo.

Ko sem v pavzi med tretjo in četrto uro pristopil h gručici šošolcev, ki so v kotu hodnika stikali glave in se krohotali, sem čul, da moj sovražnik B. nekaj glasno čita in da se tistemu "nekaj" drugi smejejo. Čul sem celo besedo: Zastupila s svojimi črnimi očmi.

Z obema rokama sem beseno daril po glavah, obreal B-ja in mu vzel polovico pisma, drugo so raztrgal. Bil je velik kralav in B. in jaz sva prišla v razredno knjigo, ker sva se "breala kakor dva kornja na paši." Drugi dan sem srečal Nino. Pogledala me je kakor užaljena Minerva in ni več zardela. Obrnila mi je na pozdrav hrbet in ko sta s prijateljico krenili za ogal, sem čul, da se mi smeje. Vedela je vse... Tudi njen brat je čital moje pismo...

Zatrl sem tisto ljubezen, kakor se spodobi četrtošolec in dve leti. Nino nisem videl. O počitnicah med sestro in sedmo pa me je njen brat vlekel k sebi na dom; tam je pri klavirju sedela Nina in jaz sem na svojo veliko jezo postal rdeč. Kazal sem ji neke fotografije, ona pa me je prosila, naj jo slikam.

Popoldne smo na vrtu obesili na sušilno polico sivo plahto za ožadje, postavil pred plahto stol in tako dalje. Vsi so odšli.

Nina je sedela na stolu in meni je toliko srce, da se mi bil ves vznemirjen. Spomin v potopu mine. Ljubezni bolečine...

"Prosim, malo višje glavo!"

Moj Bog, kako mična usta je imela!

"Še malo bolj v levo, prosim!"

Neverjetno sladka usta!

Ko sem ji ravnal glavo, se mi je vrtilo v glavi.

"Tako-le, prosim!"

Poljubil sem jo. Ne vem, kam je baš priletelo, nekam na nos ali kam. In potem je bilo konec. Nina je vstala in mi dala takšno klofuto, da odtilek nikoli več nisem rekel "slabotni spol", če sem mislil na ženske.

Ampak ozdravila me je. Nič več nisem bil zaljubljen po tem dogodku.

Novi sovjetaki vojni komisar za osvojitve Besarabije.

Novi sovjetaki vojni komisar, Mihailo Frunze, spada, kakor javljajo angleški listi, med one boljšeške politike, ki so vedno z vso odločnostjo nastopali za vojno z Rumunijo v svrhu zopetne pridobitve Besarabije.

V Rusiji so se izvršila zadnje čase večja premikanja čet, ki imajo namen, ojačiti garnizije ob besarabski meji.

SAMO 6 DNI PREKO

z ogromnimi parniki na olje

FRANCE — 21. marca

PARIS — 28. marca

Havre — Parisko pristanišče.

Kabine tretjega razreda z umivalniki in tekočo vodo za 2, 4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in pitja.

French Line
19 STATE ST. NEW YORK
ali lokalni agentje.

ŽIVLJENSKI POKLICI V VELEMESTU

Življenje velemesta je zanimivo, naj si ga ogledaš s katerekoli strani. To je pravzaprav čudno. Na deželi, ki je redko obljubljena, pozna človek svoje sosedo, kaj jedo in kako se oblačijo. V velemestu pa se ne poznajo niti ljudje, ki stanujejo skupaj v isti hiši. Vselej tega vedo maloštevilni, koliko dovornosti in humorja razvijajo celo zločinci. Vsi zločinci niso nasilni suroveci. Pred kratkom sta neki tenorist in neki violinist zabavala podnevi, ko so bili moški odsotni. Ženske s svojim petjem in igranjem tako, da so prišle vse na okna ter poslušale. Bila je izvrstna godba in ljudje so se čudili, da sta se muzikanta tako malo brigala za denar, katerega so jima — metale ženske na lvišča. Sedaj pa vedo ženske, kakaj se nista brigala za denar. Doim sta namreč onadva prepevala in godla, so njih tovariši na drugi strani udri v stanovanja ter odnesli vse, kar ni bilo pridenjeno ali pribito.

V čednem Newarku sta dva moška ustavila na česti poštenega neščana ter mu rekla:

— Neki nemovan, dobronik je dal \$30.000, da se jih razdeli med reveže tega mesta. Nekdo jih mora razdeliti. Vi lahko storite to, a morate položiti jamščino.

Zelo vradoščen je mož res položil jamščino. S tem pa se je tudi končal dvopit.

Trije prohibicijski agenti so prišli v hišo nekega uglednega meščana ter mu rekli, da morajo zapleniti veliko zalogo žganja v njegovi kleti ter moža aretirati. Namignili pa so, da bi se dalo tavar "sfiksati" namreč za \$2500.

Mož pa je imel le \$1500 na razpolago. Dali so se omekčati. Šel je z njimi na banko, dvignil \$1500, jih izročil agentom ter bil vesel njih nasveta:

— Sedaj pa spravite svoje žganje kam drugam. Naznanjeni ste in lahko vam pošljejo na vrat druge agente.

Meščan se je poslovil ter izgnal. Ko je dospel domov, je zapazil, da je žena zelo slabe volje. V njegovi odsotnosti so spravili namreč drugi prohibicijski agenti vso zalogo žganja iz kleti, jo nalozili na avtomobil ter se odpeljali. Niti prvi, niti drugi, pa niso imeli nobenega posla s prohibicijskim uradom.

V velemestih, je tudi dosti ljudi, ki profesionalno prodajajo svojo kri. Tudi ti so vpisani, a ne pri gledaliških agentih, temveč v bolnicah, kojih vodstva jim sporoče, kadar jih potrebujejo.

Oropan blagajnik.

Te dni so napadli roparji v Ivrju v bližini Pariza blagajnika neke tvornice, ki je dvignil na banki 134.000 frankov. Nenadoma so ga prišli in mu nasuli peska v oči, da ni mogel ničesar videti. Iztrgali so mu iz rok vrečo z denarjem, skočili v pripravljen avtomobil in pobegnili, predno so se ljudje, ki so ves prizor videli, sploh zavedli. Policija je odhitela za roparji, a vse zaman. Izginili so kot kavra.

Modiške s pravniško izobrazbo. Na Francoskem tožijo advokati, da so slabi časi, ker je malo pravih. Pravijo, da advokatski stan ne more več preživljati nikogar. Sicer se množijo ženski zagovorniki, a tudi ženske se prav

Kretanje parnikov - Shipping News

5. marca:	Cleveland, Boulogne in Hamburg; Minnekahda, Cherbourg in Hamburg.	7. aprila:	Resolute, Cherbourg in Hamburg; Republic, Cherbourg in Bremen.
7. marca:	Olympic, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen; Conte Verde, Genoa.	8. aprila:	Aquitania, Cherbourg; La Savola, Havre.
10. marca:	Bremen, Bremen; America, Cherbourg in Bremen; Westphalia, Hamburg.	9. aprila:	Zeeland, Cherbourg in Antwerp; Mt. Clay, Hamburg.
12. marca:	Pittsburgh, Cherbourg in Antwerp.	11. aprila:	Majestic, Cherbourg; Leviathan, Cherbourg; Volendam, Boulogne in Rotterdam; Conte Verde, Genoa.
14. marca:	Aquitania, Cherbourg; Suffren, Havre; George Washington, Cherbourg in Bremen; New Amsterdam, Boulogne in Rotterdam.	14. aprila:	Martha Washington, Trst.
16. marca:	De Grasse, Havre.	15. aprila:	Berengaria, Cherbourg; De Grasse, Havre; America, Cherbourg in Bremen.
18. marca:	Orduna, Cherbourg in Hamburg.	16. aprila:	Cleveland, Boulogne in Hamburg; Pittsburgh, Cherbourg in Antwerp; Columbus, Cherbourg in Bremen.
19. marca:	Albert Ballin, Boulogne in Hamburg.	18. aprila:	Olympic, Cherbourg; France, Havre; George Washington, Cherbourg in Bremen; Orbita, Cherbourg.
21. marca:	Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; France, Havre; Conte Verde, Genoa.	21. aprila:	Belgenland, Cherbourg in Antwerp.
24. marca:	Pres. Wilson, Trst.	22. aprila:	Mauretania, Cherbourg; Suffren, Havre.
25. marca:	Berengaria, Cherbourg.	25. aprila:	Paris, Havre; Homer, Cherbourg; Orduna, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen.
26. marca:	Thuringia, Hamburg.	28. aprila:	Zealand, Cherbourg in Antwerp; Lutetia, Bremen.
28. marca:	Olympic, Cherbourg; Paris, Havre; Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen; Reliance, Cherbourg in Hamburg; Ohio, Cherbourg in Hamburg; Veendam, Boulogne.	29. aprila:	Aquitania, Cherbourg.
31. marca:	Stuttgart, Cherbourg in Bremen.	30. aprila:	Ohio, Cherbourg in Hamburg; Albert Ballin, Boulogne in Hamburg.
1. aprila:	Mauretania, Cherbourg.	2. maja:	Majestic, Cherbourg; Leviathan, Cherbourg.
2. aprila:	Deutschland, Boulogne in Hamburg.	16. maja:	Paris, Havre. — S tem parnikom bo spremljal potnike uradnik tvrke Frank Sakser State Bank.
4. aprila:	Homer, Cherbourg; Ascania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen.		

V JUGOSLAVIJO

TUKAJ SO DOBRE NOVICE

Nove ZNIZANE cene za tja in nazaj v tretjem razredu do Zagreba od \$198. do \$210.

V Beograd in nazaj — \$198.50 do \$210.50

Veliki parniki za vas, — vključno Majestic "največji parnik na svetu", Olympic, Homer, Belgenland, Lapland, Pittsburgh, Zealand, Minnekahda itd.

Vi lahko obiščete domovino ter se vrnete v Združeno državo z ameriškim vladnim dovoljenjem. Vprašajte pooblaščenega agenta ali

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
1 BROADWAY NEW YORK

tako pritožujejo kakor njihovi moški kolegi in zato čisto opuščajo svoj poklic. Te dni so se odločile štiri mlade dame, odložiti odvetniški talar in baret ter se posvetiti plodonosnejemu poklicu, na bo odprla modni salon, druga pojde h gledališču, tretja hoče biti dekorativna umetnica in četrta bo manekinka.

Kje je JOŽE KOŠMERL, doma iz Loškega potoka pri Ribnici. Če kdo izmed rojakov kaj ve o njem, naj mi poroča ali naj se sam ogasi. — Frank, Laurich, P. O., Klein, Mont.

(6x 2-7)

Slovensko Amer. Koledar za leto 1925

mo že skoro razprodali. V kratkem času smo ga prodali več tisoč. Kdor ga hoče imeti, naj ga takoj naroči, ker ga je le še par sto izvodov zalogi. Cena s poštnino vred 40 CENTOV.

Oni naši zastopniki, ki še niso naročili koledarjev, naj se požurijo, da ne bo prepozno.

SLOVENSKO PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., N. Y. C.

MOŠKI Znakite se PROTI NALAZENJU

Nabavite si najboljšo zaščito PREDPILNA za MOŠKE Velika robača. Kit (60) št. V lekarni ali San-Y-Kit Dept. B 25 Beekman St., New York. Pišite za okrajniti.

Prav vsakdo — kdor kaj liče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI
v "Glas Naroda"

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJE SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste njih postrežbo zadovoljni, da oglašujete v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

Prave glasne VICTROLE od \$22.50 do \$300.00. Slovenske, hrvatske, nemške Victor plošče, kakor tudi najboljše Slovenske, nemške, hrvatske in ameriške PIANO ROLE od 60c do \$1.00 dobite vedno pri

IVAN PAJK
24 Main Street, Conemaugh, Pa.
Pišite nam po ceniku.

PHS. MASTER'S VOICE
Reg. U.S. Pat. Off. M. 1311. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420.

PHS. MASTER'S VOICE
Reg. U.S. Pat. Off. M. 1311. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420.

PHS. MASTER'S VOICE
Reg. U.S. Pat. Off. M. 1311. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420.

PHS. MASTER'S VOICE
Reg. U.S. Pat. Off. M. 1311. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420.

PHS. MASTER'S VOICE
Reg. U.S. Pat. Off. M. 1311. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420.

PHS. MASTER'S VOICE
Reg. U.S. Pat. Off. M. 1311. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420.

PHS. MASTER'S VOICE
Reg. U.S. Pat. Off. M. 1311. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420.

PHS. MASTER'S VOICE
Reg. U.S. Pat. Off. M. 1311. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420.

PHS. MASTER'S VOICE
Reg. U.S. Pat. Off. M. 1311. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420.

PHS. MASTER'S VOICE
Reg. U